

PREVALJSKE NOVICE

GLASILO OBČINE PREVALJE

DECEMBER 2023

ZA DEŽJEM POSIJE SONCE	3	UTRINKI S PODRUŽNIČNE ŠOLE HOLMEC	28
POPLAVE 2023 V OBČINI PREVALJE	4	TURISTIČNO DRUŠTVO POLJANA V LETU 2023	30
PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO PREVALJE V POPLAVAH 2023	7	“POD LIPO SRED VASI PESEM ZADONI” – ŽE PETO LETO.	31
ZAHVALA ZA DONACIJE	9	KULTURNO DRUŠTVO LEŠE V LETU 2023	32
PLEZALNI CENTER PREVALJE	10	OK PREVALJE V SEZONI 2022/2023	35
IZVEDENI PROJEKTI OBČINE PREVALJE NA PODROČJU KOMUNALNO-CESTNEGA GOSPODARSTVA	14	ŠPORTNOREKREACIJSKA DEJAVNOST DRUŠTVA UPOKOJENCEV PREVALJE	36
PROSTOVOLJNI PREVOZI NA PREVALJAH	15	VOKALNI KVINTET AJDA OBELEŽIL 35 LET USPEŠNEGA DELOVANJA Z DOBRODELNIM KONCERTOM	37
KARITAS PREVALJE: HVALA	16	NOVA PONUDBA NA TRŽNICI PREVALJE – DOMAČI IZDELKI IZ KOZJEGA MLEKA S TURISTIČNE KMETIJE PEČNIK	38
SOLIDARNOST IN POMOČ V TEŽKIH ČASIH: PROSTOVOLJKE RDEČEGA KRIŽA PREVALJE	16	KULINARIČNO ŠTUDIJSKO POTOVANJE PO KOROŠKIH TURISTIČNIH KMETIJAH	38
OB 60-LETNICI OSNOVNE ŠOLE FRANJA GOLOBA PREVALJE	18	PROGRAM SVIT REŠUJE ŽIVLJENJA.	40
10 LET VRTCA KROJAČEK HLAČEK PREVALJE	20	SREČANJE S KRVODAJALCI MEŽIŠKE DOLINE, KI SO DAROVALI KRI VEČ KOT 50-KRAT	41
VRTEC ŠENTANEL.	21	OBČINA PREVALJE – ZDRAVO MESTO: V SKRBI ZA DOBRO ZDRAVJE OBČANOV.	42
DELOVANJE KOMISIJE ZA MLADE IN MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE	22	EUROPE DIRECT KOROŠKA – EU LOKALNO!	43
VRES PONOVO ZLAT NA REGIJSKEM TEKMOVANJU.	23	KOR-NET: KAKO SE JE (PO)RODIL VIRTUALNI MLADINSKI INKUBATOR KOROŠKE	45
PIHALNI ORKESTER PREVALJE NA TEKMOVANJE PO ZLATO	25	DIGI INFO TOČKE – POMOČ PRI UPORABI DIGITALNIH JAVNIH STORITEV	46
POTOVANJE SKOZI LETO 2023 NA HOLMCU	26	ZBIRANJE ODPADNEGA GOSPODINJSKEGA OLJA	47
PRAZNOVANJE 1. MAJA NA HOLMCU	26		
ŠTOPAR–POLJANA–HOLMEC	27		
ŠPORTNO-REKREATIVNO DRUŠTVO HOLMEC	28		

PREVALJSKE NOVICE | Glasilo Občine Prevalje | Leto 2023, številka 33 | Izdajateljica: Občina Prevalje | Odgovorni urednik: Stašo Lodranc | Uredniški odbor: mag. Martina Ribič, Tatjana Ladinek, Aleksandra Saša Horvat, Ivan Backović in Danilo Vute | Gradivo s fotografijami so pripravili: strokovne službe Občine Prevalje, zavodi, društva in posamezniki | Za verodostojnost posameznih člankov odgovarjajo avtorji | Jezikovni pregled: mag. Andreja Čibron Kodrin | Oblikovanje: Sans, Andrej Knez | Tisk: Malex, d. o. o.

Naklada: 2500 izvodov | Prevalje, december 2023 | Na naslovnicah: adventni venček v Spominskem parku Prevalje

Spoštovani!

Prevaljske novice izidejo dvakrat letno.

Prispevke za junjsko/julijsko številko pošljite najpozneje do 1. junija, za decembrsko številko pa najpozneje do 1. decembra, in sicer na e-naslov: prevaljske.novice@gmail.com.

Za dežjem posije sonce

Obilne padavine in silna vodna ujma so v začetku avgusta povzročile obsežne katastrofalne poplave, proženje plazov in porast hudournikov, kakršnih naša generacija še ni doživela. Meža s pritoki je na Koroškem pokazala zobe. Rušile so se hiše, padali so domovi, mostovi in ceste, uničena sta bila komunalna infrastruktura in komunikacijsko omrežje ... Pitna voda, oskrba s plinom, elektrika in cestne povezave, te samoumevne dobrine, so nenadoma postale največja dragocenost, vrednota.

V teh najtežjih in zahtevnih trenutkih, soočeni s posledicami uničujočih poplav, smo lahko spoznali, kako izjemno moč ima skupnost, kaj pomenijo gasilci, civilna zaščita, kmetje s svojo opremo, prostovoljci, mednarodna pomoč, humanitarne organizacije ... Solidarnost, enotnost, pomoč, sodelovanje in spoštovanje vseh so bili ključni pri soočanju z največjo ujmo, ki je prizadela našo občino, Koroško in večji del Slovenije. Nenadoma smo bili soočeni s težkimi situacijami, doslej še ne vidnimi problemi, ki smo jih morali začeti reševati takoj. Odločitve smo sprejemali skoraj nemudoma, vedno ne v zadovoljstvo vseh, a drugače ni mogoče. Začela so se usklajevanja, idejne rešitve, trasiranje in projektiranje v glavnem ponoči, končne odločitve, obiski in posvetovanja z 'državnim vrhom', a vedno sta nam bili v ospredju izključno dobrobit in varnost naših občanov. Kako nesebično ste se številni od vas z veliko mero človekoljubnosti angažirali za pomoč sočloveku, tako pri nudenju zatočišča in toplih obrokov kot pri čiščenju, obnovi in pri še in še čem ... Ta vaša pozitivna energija, dobrosrčnost, solidarnost in povezanost so dajale zagon in voljo vsem nam, ki smo bili aktivno, zelo pogosto kar cele dneve in noči, vključeni v odločanje in vodenje reševanja po ujmi. Za sanacijo ogromne materialne škode bo potrebnih kar nekaj let, a zahtevamo in vztrajamo pri bistveno večji poplaverni varnosti naših občanov ter da se izvaja in nadaljuje sanacija nemudoma in strokovno, tu ni časa za polovične rešitve, za začasne nasipe ob reki Meži in strugah vodotokov! Edino, kar je kljubovalo moči reke Meže, so bile brežine, utrjene s kamnom v betonu, vse drugo je voda odnesla, zato morajo vodarji prisluhniti ljudem s terena; ne bomo odnehali. Premikamo meje.

Varnost, na vseh področjih življenja, je dobrina, ki ni samoumevna. A globalna družba prinaša različne oblike mednarodnega kriminala, množične migracije ipd.

so in bodo spremljevalke našega življenja. Zavedati se moramo, da absolutne varnosti ni. Čeprav se na prvi pogled zdi, da so naravne in druge nesreče nekaj znanega, pa smo vedno znova presenečeni, ko se zgodijo, »česar ne pomnijo niti najstarejši«. Preganthauser, najstarejši prevaljski delavski blok iz časa železarstva, je bil poplavljen in zamuljen, zamaknilo je temelje objekta, most ob njem je odneslo ob silnih poplavah leta 1926, ki niso bile niti približek letošnjim avgustovskim poplavam. So naravne nesreče lekcija človeški samopašnosti? Narava nam sporoča, da je ona edini gospodar.

Hvala vam, občanke in občani, za vašo neprecenljivo pomoč, hvala gasilcem, vsem kmetom, civilni zaščiti, humanitarnim organizacijam, podjetnikom, donatorjem, mednarodni skupnosti ... – vsem HVALA. Skupaj ustvarjamo boljšo in občutljivejšo družbo za sočloveka, gradimo boljšo prihodnost. Ohranimo to enotnost in podporo sočloveku tudi v prihodnje, na vseh ravneh življenja in dela, in naj bodo dialog, strpnost, spoštovanje, poslušanje, strokovnost, sodelovanje in spoštovanje različnosti naše najpomembnejše vodilo v življenju.

A vendar je posijalo sonce v 'dolino šentflorjansko'. V rekordnem času smo zgradili vodovod, postavili mostove tudi s pomočjo mednarodne skupnosti, vzpostavili plinsko napeljavo, telekomunikacije in elektriko, se spopadli s plazovitimi območji ... Predvsem smo poskrbeli za začasna in tudi trajna prebivališča naših občanov, to šteje, življenja niso bila ogrožena. Popisali smo vso nastalo škodo in podatke vnesli v sistem Ajda v pričakovanju čim hitrejših uresničitvev zahtevkov prizadetih občanov, kajti veliko domov je

še hladnih, nesaniranih in s pomanjkljivo opremo. Uspelo nam je kljub več kot polni zasedenosti vseh zaposlenih na občini že z rednim delom, kaj šele ob avgustovski ujmi. Hvala vam, moji sodelavci! Delo je teklo naprej. Uredili in asfaltirali smo nekatere ceste, obnavljamo Družbeni dom ... Zgradili smo izjemen Plezalni center Prevalje ter ga odprli v družbi vrhunske plezalke Janje Garnbret in vidnih gostov iz sveta politike. Vabim vas na ogled in seveda k uporabi. Po vsebini in opremljenosti je unikaten ter eden najatraktivnejših in najsodobnejših na svetu. Nekateri vidijo v njem veliko dodano vrednost za hitrejši in večji razvoj turizma. Nedvomno je to ena izmed izjemnih pridobitev za Občino Prevalje. Naložba v center, v katerem bo trenirala tudi Janja Garnbret, je vredna več kot pet milijonov evrov, po prijavi na razpis ministrstva za šolstvo in šport smo pridobili 2,4 milijona evrov nepovratnih sredstev, 450.000 evrov nepovratnih sredstev je prejela občina od Eko sklada. Najpomembnejši vir pa je donacija neimenovanega donatorja, ki je za Plezalni center Prevalje ter nastajajoči Park Jezero in Hišo Jezero prispeval dva milijona evrov, kar nam je dalo zagon in možnosti uresničitve projekta. Plezalni center Prevalje z več kot 2200 kvadratnih metrov plezalnih površin, zunanjo ferato in astronomskim observatorijem na vrhu je ena največjih naložb v Občini Prevalje in druga letošnja večmilijunska naložba, potem ko smo morali po katastrofalnih poplavah do Prevalj interventno zgraditi nov vodovod. V letu in pol od položitve temeljnega kamna je plezalni center zgradilo koroško podjetje Vertikala-X. Od nas samih pa je odvisno, kako bomo mi, naši otroci in vnuki koristili te dodatne možnosti za izboljšanje gibalnih sposobnosti v naši preventivi za naše boljše počutje in zdravje! Zgodaj spomladi pa začnemo s Parkom Jezero, kar bo naša izjemna pridobitev v prostoru na Polju v prihodnjem letu do jeseni ...

Čenjeni občani, toplina domov naj bo naše zatočišče, bodimo hvaležni za vsak dan, ki ga živimo, strašljivi avgustovski dogodki naj bodo le slab spomin, a nikoli pozabljen.

Želim vsem vam lepe božične praznike, SREČNO, ZDRAVO in MIRNO leto 2024.

**Župan Občine Prevalje
DR. MATIĆ TASIĆ**

Poplave 2023 v Občini Prevalje

V petek, 4. avgusta, okoli 5. ure zjutraj so Prevalje zajele katastrofalne poplave.

Vodostaj reke Meže se je izjemno hitro dvigal in voda je začela prestopati bregove na najnižjih točkah brežin. Občina Prevalje, štab Civilne zaščite Občine Prevalje in Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Prevalje so skupaj ob pomoči kmetov z mehanizacijo in občani prostovoljci nemudoma začeli reševati življenja in premoženje ter evakuirati ogrožene občane in izčrpavati vodo, ki je drla v objekte. Aktivirana je bila vsa razpoložljiva gradbena mehanizacija za zaščito brežin ter mostov, kjer bi se lahko škoda razširila. Območje, ki ga je zajela poplava, je bilo poplavljenost naslednja dva dni. V tem času sta zaradi plavja, predvsem silažnih bal in večjih drevesnih debel, popustila most pri Petrolu in most proti Lešam, odneslo je tri brvi čez reko Mežo – na Poljani in pri Štoparju ter priljubljeni 'guga most' pri Preganthausu. Helikopterji so hiteli z evakuacijo ljudi z nedostopnih območij, pri bencinskem servisu Petrol smo spremljali zažiranje valov v brežino in z veliko žalostjo opazovali, kako popušča večstanovanjska hiša; po dveh dneh kljubovanja deroči Meži se je naposled vdala.

Ko sta se vreme in deroča reka Meža začela umirjati, je bilo jasno, da je škoda na Prevaljah enormna. Sile pomoči kljub večdnevnomu delu niso popuščale in so se izmenjujoče podajale v reševanje uničenih domov občanov, štab Civilne zaščite Občine Prevalje pa je evidencialno škodo. Porušene in popolnoma uničene stanovanjske hiše 61 občanov, ki jih je bilo treba začasno preseliti, in skupno 351 poškodovanih objektov. Uničene brežine vodotokov, mostovi, ceste, kolesarske steze, električni in telekomunikacijski vodi ter popolnoma razdejan glavni vodovod Mežica–Prevalje – so bile posledice vodne ujme. Župan dr. Matic Tasič z ekipo je odločno začrtal intervencijsko odpravo posledic in tako se je na Prevaljah začelo graditi na novo. Že 8. avgusta je podjetje ADteh d.o.o. v 24 urah konstruiralo in postavilo most za pešce čez Mežo ter s tem povezalo Nicino, Glavarstvo, Stare sledi in tudi Leše s Prevaljami. Ob njem je nemška agencija za tehnično pomoč THW začela 10. avgusta postavljati začasni most tudi za promet in postavitev 14. avgusta zaključila, a se takoj lotila še

postavitve mostu pri Petrolu – postavljen je bil 18. avgusta in ponovno omogočil dostop do dva tedna odrezane poslovne cone. Med vsem tem delom smo kaj kmalu po poplavi ugotovili, da uničenega glavnega vodovoda ne bo mogoče preprosto pokrpati, saj ga je divjanje vode v pretežni meri povsem odneslo. Obstoječo traso ob reki Meži smo z dovoljenjem države nadomestili z umestitvijo v in ob magistralno cesto Mežica–Prevalje, na kateri so prvi stroji začeli delo 21. avgusta. Zadan je bil optimističen cilj, da se gradnja zaključi v 90 dneh, a je ob veliki pomoči države, vojske, tujih sil, vodovodnih monterjev iz vse Slovenije in domače gradbene operative uspelo spojiti zadnjo cev že v sanjskih 46 dneh, otvoritev in spust vode v cevi pa sta sledila po 52 dneh od začetka gradnje. Med njo je bila občanom, zaradi konstantnega pomanjkanja zasilnih vodnih virov, čista pitna voda zagotovljena iz 1000-litrskih zalogovnikov, ki so bili razporejeni po Prevaljah, vodo pa so dotakali prostovoljni gasilci in pripadniki Slovenske vojske. Vzporedno z izvajanjem vseh teh interventnih ukrepov na občinski infrastrukturi so občanke in občani počasi, a udarno sanirali posledice tudi v svojih uničenih domovih. Za pridobitev državnih sredstev je bilo treba urediti prijave škode in popis, zbrane donacije je prizadetim razdelila tudi Občina Prevalje, takoj na začetku sta to storila tudi Karitas in Rdeči križ. Urejajo se nadomestna bivališča in zemljišča za nadomestne gradnje, saj je ključno, da se ljudje čim prej vrnejo v varno zavetje svojih novih ali obnovljenih domov.

Infrastruktura se pokrpa, stanovanja in hiše bomo sanirali ali zgradili na novo, v nas pa bo večno ostal spomin na ta nesrečni čas, ko smo lahko le gledali deročo vodo, ki pred seboj požira domove, premoženje in spomine – vse dotedanje življenje. A kot pravi pregovor, v vsaki nesreči spoznaš prijatelja. In teh prijateljev, ki so na Prevalje prihiteli na pomoč, ni bilo malo. Na tisoče prostovoljcev je prišlo, po več sto dnevno. Prostovoljni gasilci drugih slovenskih enot, električarji, vodovodarji, zidarji ..., največ pa je bilo tistih, ki so svoj vsakdan nesebično žrtvovali za pomoč našim prizadetim občanom. Prevalje, Koroška, Slovenija

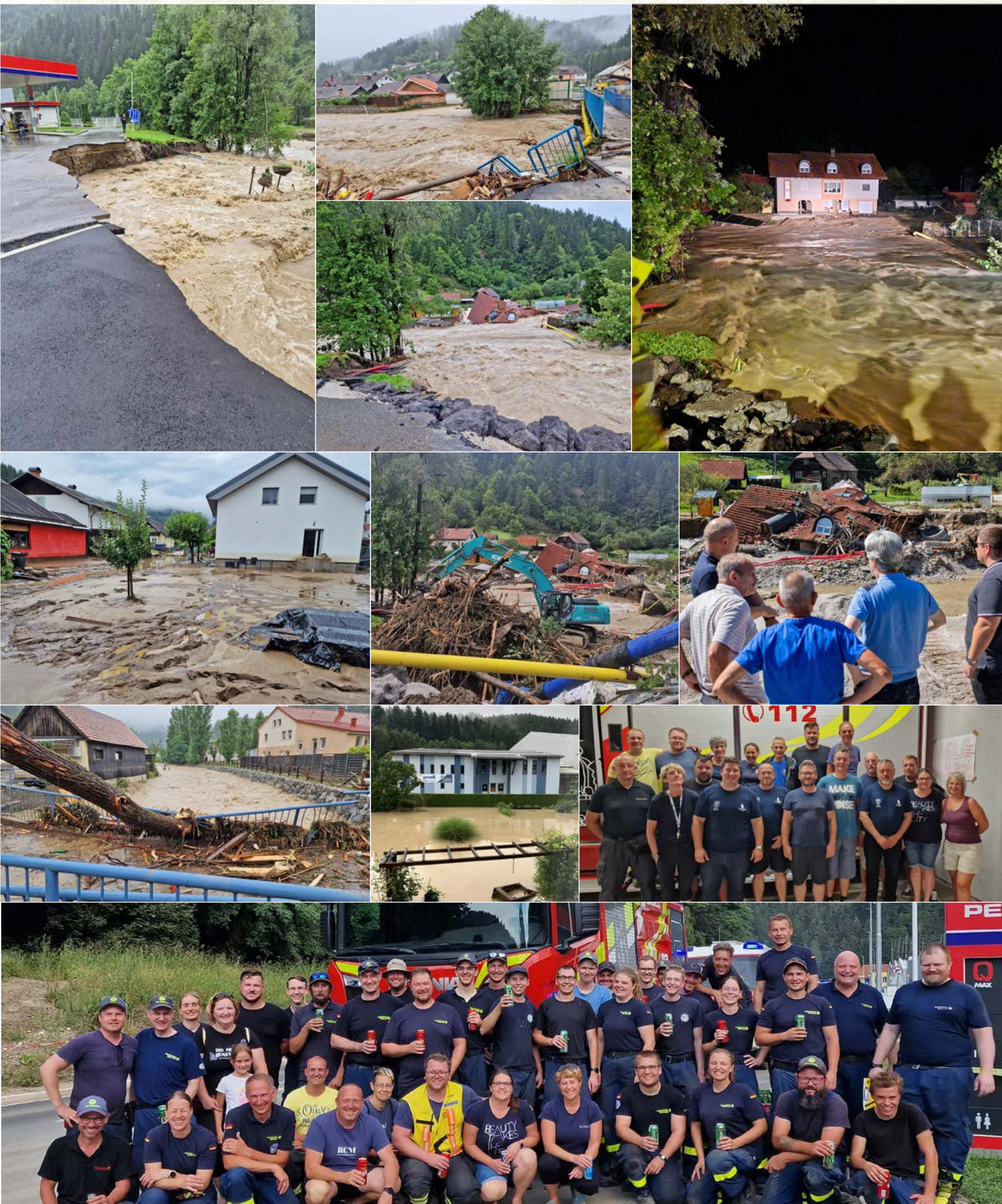
– stopili smo skupaj in pokazali, da premoremo preseči delitve in skupaj poprijeti za delo. Navezali smo stike, stkali vezi in prijateljstva, ki bodo z nami ostala večno.

Najhujšega je konec, a sanacije še nekaj časa ne bomo zaključili. Zdaj je treba Prevalje urediti in postaviti spet v stanje pred katastrofo oz. še nekoliko izboljšati.

Na tem mestu se moramo pokloniti in iskreno zahvaliti županu dr. Maticu Tasiču za odločno vodenje intervencije in konstruktivno odločanje v težki situaciji – v določenih trenutkih je s svojim znanjem, izkušnjami in rešitvami 'vlekel' naprej tudi mnoge druge v poplavih prizadete občine po Sloveniji. Izjemna je bila ekipa občinske uprave, ki je neumorno pripravljala podlage in projekte ter ji je poleg rednih obveznosti z neverjetno obremenjenostjo uspelo zagotoviti še vse potrebno za nemoteno izvajanje intervencije. Zahvala gre tudi izjemnim gasilcem prostovoljcem iz PGD Prevalje, brez katerih organizacija reševanja ne bi bila mogoča – požrtvovalno so se odzvali na vsak poziv in srčno pomagali v sleherni situaciji. Pri tem so jim pomagali tudi domači kmetje in Javno komunalno podjetje Log s svojo mehanizacijo. Tu je še razširjen štab Civilne zaščite Občine Prevalje, ki je deloval kot povezovalni člen med idejo in izvedbo ter skupaj s projektanti in izvajalci načrtoval interventne ukrepe in sanacijska dela ter o vsem obveščal javnost in medije. Na pomoč s svojim znanjem so prišli tudi predstavniki Civilne zaščite drugih regij – predvsem Obalno-Kraške in Notranske. Na terenu so človekoljubno pomagali predstavniki Karitas, Rdečega križa in Centra za socialno delo ter mnoge druge organizacije.

Z vsemi temi dobrimi ljudmi smo preživljali dneve in noči od začetka poplav 4. avgusta do 13. oktobra, ko se je zaprl štab Civilne zaščite Občine Prevalje v Gasilskem domu na Prevaljah. 70 dni, povprečno 12 ur na dan – od začetka več, kasneje manj – od jutra do noči. Neverjetno je, od kod lahko človek črpa toliko moči in energije, a čez čas bomo lahko s ponosom gledali nazaj, kaj in koliko vsega dobrega se je naredilo.

Stašo Lodrant, Občina Prevalje

Prostovoljno gasilsko društvo Prevalje v poplavah 2023

Četrty avgust 2023 – dan, ki si ga bomo zagotovo vsi Prevaljčani zapomnili do konca življenja, še posebno pa mi gasilci.

ko je reka Meža rahlo upadla, smo šele videli, kolikšno uničenje je povzročila. Začeli smo se zavedati, da vsem intervencijam v občini ne bomo kos sami, zato smo, glede na to, da so vsi resursi v Koroški regiji bili izkoriščeni, zaprosili za državno pomoč gasilskih enot. Že 4. avgusta so nam v popoldanskih urah prihiteli na pomoč gasilci iz Prlekije. Poleg vseh intervencij, ki smo jih opravljali v domači občini, smo dobili prošnjo iz Črne, glede na to, da so bili prometno odrezani, naj jim zagotovimo hrano in pijačo. Skupaj z županom in ekipo smo se takoj odzvali in organizirali prevoze hrane s helikopterji v Črno. Župan je po telefonu zaprosil za pomoč tudi sosednjo Občino Pliberk, tam so nam pomagali dobaviti kruh, hrano in pijačo, ko so

Prejšnji večer smo tako kot vedno pred grdo vremensko napovedjo že začeli spremljati vremensko situacijo. Ta se je iz minute v minuto zaostrovala in že ob 1.20 smo dobili prvi klic na intervencijo, sprva rutinski poziv, klasično delo ob poplavah, delo smo opravili in se vrnili domov. Ampak dokaj hitro, čez približno uro, so pozivi na pomoč začeli deževati na 112. Glede na to, da nas je v preteklih letih zadelo dokaj veliko večjih naravnih nesreč, smo dela ob večjih intervencijah navajeni, hitro smo formirali operativni štab v gasilskem domu, razdelili delo na več ekip in začeli delati. Ampak kaj kmalu se je klasično delo ob poplavah sprevrglo v nekaj čisto drugega, na prvo mesto smo postavili reševanje človeških življenj. Reševali smo starejše, nemočne ljudi, dojenčke in vse ogrožene ljudi, med tem, ko nam je med nogami drla podivjana reka Meža. Glede na to, da nas kaj takšnega še ni doletelo, so vsi naši fantje izvedli evakuacije hitro, zbrano in več kot profesionalno, za kar jim gre vse priznanje, saj nismo imeli nobene smrtne žrtve. Ko so se vse življenjsko ogrožajoče situacije rešile in

bili naši viri iztrošeni. Hvala jim! Čez noč smo prekinili delo, ob 6. uri pa smo se spet zbrali v gasilskem domu in začeli pomagati sanirati škodo po občini, prav tako so nam prišli na pomoč gasilci iz daljne Prlekije, za kar smo jim izjemno hvaležni. Tako je potekal vsak naš dan v mesecu avgustu, od jutra do večera smo pomagali občanom, nudili podporo tuji enoti THW, opravljali prevoze pitne vode. Ker smo hitro opazili, da bomo kar nekaj časa brez pitne vode, smo v štabu začeli telefonirati in iz celotne Slovenije dobavljali IBC-cisterne za vodo, te pa smo nato razporedili po vsej občini in občanom zagotovili pitno vodo. Prevoze pitne vode smo opravljali vse do 27. oktobra v 12-urnih izmenah. Ko so se zadeve začele umirjati in smo počasi ostali 'sami', smo šele dojeli, koliko opreme imamo uničene, uničili smo osebno zaščitno opremo, črpalke, cevi in agregate, skratka vso opremo, ki se uporablja pri takšnem delu. V zakup pa moramo tudi vzeti, da je bila oprema v mesecu dni uporabljena toliko, kot je ob normalnih razmerah v uporabi približno 10–15 let. Naša največja škoda pa je uničeno vozilo Ford Ranger letnik 2017, ki nam ga je Meža zalila ob prvi evakuaciji ljudi. Ker smo se javno izpostavili in želeli odgovore, kdo bo kril škodo na naši opremi, smo doživeli tudi žal neželen 'javni linč' v medijih, za katerega pa ne bomo iskali krivcev.

Naša naloga je bila in vedno bo pomoč našim občanom in občankam ob naravnih in drugih nesrečah. Radi

bi se zahvalili anonimnemu dobrotniku, ki nam je doniral 122.000 evrov – z njimi smo nadomestili našo uničeno opremo. Najlepša hvala vsem podjetjem in posameznikom za donacije, te bodo namenjene zamenjavi vozila, ki nam ga je poplavo. Gotovo smo kakšno stvar pozabili izpostaviti, saj je za nami ogromno lepih, dobrih pa tudi žalostnih zgodb, ki jih je težko strniti v nekaj besed.

Naj se zahvalimo tudi našemu županu, ki je bil z nami od jutra do večera in nas je iz dneva v dan bodril. Ko smo bili že izmučeni, nam je dejal: »Fantje, če bom jaz zdržal, boste tudi vi!« In tako je bilo, borili smo se iz dneva v dan, skupaj z županom, obema podžupanoma, direktorico Javnega komunalnega podjetja Log in vsemi drugimi, da smo razmere v občini dokaj normalizirali.

Ko smo se lani sami odpravljali na pomoč ob požaru na Krasu, si nismo mogli nikoli zamisliti, da bo kdaj k nam prihajala pomoč gasilcev iz celotne Slovenije. Zanja smo jim izjemno hvaležni. Gasilci iz Prlekije, z Vrhniške, iz Kočevja, Ribnice, Ljubljane itd., HVALA VAM!

Hvaležni smo vsem našim članom, ki so v teh dveh mesecih pokazali izjemno pripravljenost, in dokazali, da smo dobro društvo z dobrim elanom, to smo pokazali celotnim Prevaljam, in ostalo bo tako!

Dejan Stijepič, PGD Prevalje

ZAHVALA ZA DONACIJE

Občina Prevalje se iskreno zahvaljuje za vso vašo človekoljubno pomoč, ki ste jo izkazali občanom, prizadetim v katastrofalnih avgustovskih poplavih.

Hvaležni smo, da ste se odzvali tudi naši prošnji z vašo udeležbo na dobrodelnem koncertu v mesecu septembru 2023. Hvala za vse namenske donacije, nakazane na transakcijska računa (TRR) občine.

Na posebnem namenskem TRR – poplave Prevalje smo do 10. decembra 2023 zbrali 135.648,29 evra.

Na posebnem namenskem TRR – poplave Fužir smo do 10. decembra 2023 zbrali 88.679,71 evra.

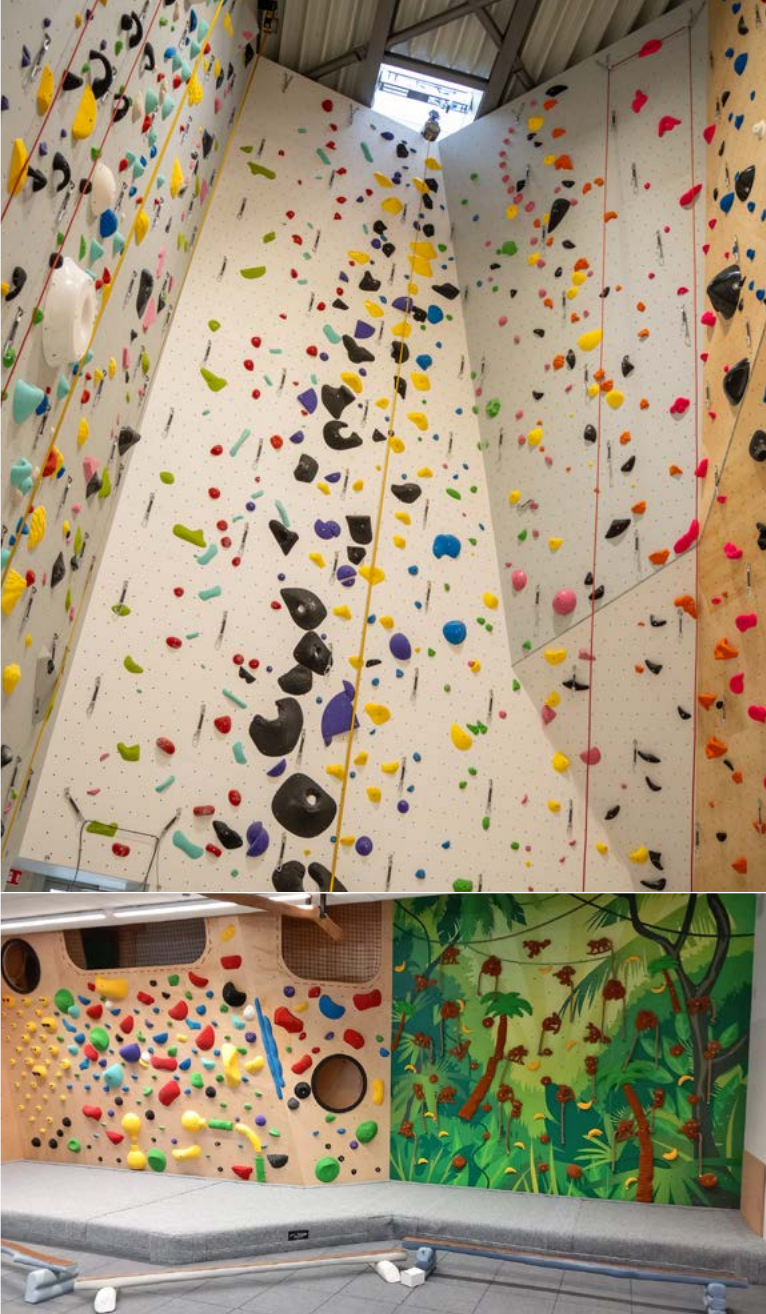
Vsa sredstva donacij smo fizičnim osebam – občanom Občine Prevalje, ki so jih prizadele avgustovske poplave, že razdelili v skladu s Pravilnikom.

Občina Prevalje

PLEZALNI CENTER PREVALJE

V soboto, 9. decembra 2023, smo na Prevaljah po dobrem letu dni gradnje odprli enega najsodobnejših plezalnih centrov. Ob tej svečani priložnosti so se gostitelju, županu Občine Prevalje dr. Maticu Tasiču, pridružili tudi mnogi gostje: nekdanji predsednik Republike Slovenije (RS) Borut Pahor, nekdanji predsednik Vlade RS Janez Janša, minister za gospodarstvo, turizem in šport RS Matjaž Han, poslanca v Državnem zboru RS Jani Prednik in Alenka Helbl, župani koroških občin, podžupana Občine Prevalje Stašo Lodrant in Andrej Stermec, častni občani Občine Prevalje in člani občinskega sveta Občine Prevalje ter svetovna in olimpijska prvakinja v športnem plezanju Janja Garnbret, slednja je s prerezom traku tudi odprla to izjemno pridobitev za naš kraj in širšo regijo. Za zaključek smo opazovali še vzporedno plezanje župana dr. Matica Tasiča in Janeza Janše v 18 metrov visoki plezalni steni.

Plezalne stene v Plezalnem centru Prevalje so visoke do 18 metrov in se razprostirajo na površini 1800 m², nameščene so v dvorani in tudi na zunanji severni strani objekta, kjer sta še tribuna in prostor za gledalce, ki bodo spremljali odvijajoče se tekme. Dodatno je na voljo 400 m² **balvanskih sten**, kjer so nameščeni tudi specialni trenažni sistemi. Posebna plezalna dvorana Džungla je namenjena treningu najmlajših in plezalnim rojstnodnevnim zabavam, v ločenem prostoru je rehabilitacijska stena, v večnamenski dvorani v drugem nadstropju pa bodo predavanja in funkcionalne vadbe. Ob recepciji najdemo tudi igralnico za najmlajše, na vrhu objekta pa teraso z astronomsko opazovalnico za pogled v nebo.

Po plezalnih površinah Plezalni center Prevalje sicer ni največji center v Sloveniji, a z vidika kakovosti plezalnih površin, oprimkov, naprav za samovarovanje, specialnih trenažnih sistemov, postavljenih smeri ter površin, namenjen otrokom, pa je zagotovo najsodobnejši. Zasnovan je tako, da ponuja možnost plezanja kar najširšemu krogu uporabnikov, od najmlajših do starejših, rekreativcem in profesionalcem, ne glede na njihove plezalne predispozicije ali sposobnosti.

Neposredna povezava z osnovno šolo v prvem nadstropju, v katerem med drugim najdemo tudi plezalni prostor za otroke, ta plezalni center uvršča med peščico plezalnih centrov na svetu, ki lahko ponujajo svoje vsebine in zagotovo izjemno pozitivno športno gibalno izkušnjo za otroke. Tako osnovna šola kot vrtec bosta v dopoldanskem času koristila prostore centra.

V plezalnem centru je nameščenih več kot 10.000 oprimkov dvaindvajsetih svetovno znanih blagovnih znamk, od katerih je pet izbranih za postavitev smeri na poletnih olimpijskih igrah 2024 v Parizu. Vsi materiali, ki so del plezalne infrastrukture v Plezalnem centru Prevalje, so najvišje kakovosti z uporabo najsodobnejših tehnologij in prilagojeni najvišjim standardom. To je **prvi plezalni center v Sloveniji in sploh prvi na svetu z rehabilitacijsko plezalno steno s spremenljivim naklonom in vgrajenimi multifunkcijskimi trenažnimi sistemi** za vadbo vseh nivojev plezanja, hkrati pa lahko trenažni sistem uporabljamo tudi ločeno od plezalne stene. Celotna naprava je nastala s sodelovanjem blagovne znamke 360holds in rehabilitacijskega centra Rehabo iz Divače, v katerem trenira tudi Janja Garnbret.

Plezalni center Prevalje je tudi **prvi plezalni center v Sloveniji**, kjer lahko najdemo poleg klasične smeri za hitrostno plezanje tudi **smer za hitrostno plezanje, prilagojeno otrokom**. Hitrostna plezalna stena je šele druga notranja hitrostna plezalna stena v Sloveniji, ki ustreza vsem standardom za hitrostne stene in tako ponuja trening plezalcem te olimpijske discipline preko celega leta.

Je **edini plezalni center v Sloveniji**, kjer lahko najdemo **simetrično plezalno steno 'train to climb'** za trening koordinacije in dinamičnih gibov, hkrati pa je stena prilagojena tako otrokom kot tudi odraslim. Z nakupom plezalnih oprimkov podjetja 360 line je center vključen v zeleno kam-

panjo tega podjetja, saj za vsak set poliestrskih oprimkov posadijo eno drevo. Tako se je posredno z nakupom njihovih oprimkov letos na Krasu pomagalo pri sanaciji po požaru, in sicer s posaditvijo več kot sto mladih dreves.

Unikatni otroški plezalni prostor Džungla in igralnica se sinhrono prepletata s plezalnimi stenami in ponujata otrokom posebno izkušnjo ter neomejeno možnost igre in vadbe.

Pet samovarovalnih naprav z varovanjem od zgoraj ponuja možnost plezanja tudi plezalcem brez plezalnega partnerja in tako povečuje možnost uporabe za čim širši krog obiskovalcev. **Prva naprava v Sloveniji** in ena izmed prvih na svetu omogoča **avtomatsko varovanje plezalca** z

varovanjem od spodaj. Samovarovalna naprava izpolnjuje vse najstrožje standarde za varovanje ter s kombinacijo elektronskega in mehanskega varovanja ponuja odlično in varno plezalno izkušnjo.

Je prvi plezalni center v Sloveniji, ki ima na zunanji rekreativni steni nameščeno t. i. 'via ferato' oz. smer z varovanjem s samovarovalnimi kompleti, ki omogoča vadbo in pripravo na plezanje v 'zavarovanih plezalnih smereh'.

Smeri v plezalnem centru je opretilo štirinajst različnih postavljavcev, od tega trije z mednarodno licenco, ki sodelujejo pri postavljanju smeri širom po svetu. Zunanja plezalna stena ustreza normativom za tekmovanja najvišjega ranga.

Objekt bo v veliki meri energetske samooskrben, saj ima lastno sončno elektrarno in toplotno črpalko.

Občina Prevalje je za sodobni center namenila približno pet milijonov evrov, na javnem razpisu pa izbrala najemnika, ki bo strokovno upravljal s centrom. To je Klub plezalni center Prevalje, ki izhaja iz Koroškega alpinističnega kluba, katerega člani so bili pobudniki postavitve plezalnega centra na Koroškem.

Občina Prevalje

Izvedeni projekti Občine Prevalje na področju komunalno-cestnega gospodarstva

4. ULICA POD GONJAMI

V letu 2023 je bila zaključena obnova tudi dela 4. ulice Pod gonjami, v sklopu katere sta bila obnovljena kanalizacija in vodovod, urejeno je bilo odvodnjavanje ter asfaltirana ulica. Izbrani izvajalec, podjetje Avtoprevozništvo in gradbena mehanizacija Temnikar, Davorin Temnikar s.p. iz Slovenj Gradca, je dela začel aprila 2023 in jih končal novembra. Projektno dokumentacijo je pripravilo ter nadzor nad omejenimi deli izvajalo podjetje BOM MOČKA d.o.o. s Prevalj. Vrednost projekta je znašala malo manj kot 200.000 evrov brez DDV oz. 230.000 evrov z DDV. Projektno dokumentacijo je pripravilo in nadzor izvajalo podjetje Nig d.o.o. iz Slovenj Gradca.

OBNOVA MANJŠIH ODSEKOV

V sklopu obnove manjših odsekov v naselju Prevalje so bile obnovljene tri ulice, in sicer ulici JP 851 842 in JP 851 843. Odseka, pri vrtnariji Pori ter v naselju Pri Brančurniku, sta bila še v makadamski obliki, brez javne razsvetljave. V sklopu obnove je bilo urejeno odvodnjavanje, prevezan javni vodovod, asfaltirano cestišče ter postavljene svetilke javne razsvetljave. Dela je izvajalo podjetje Avtoprevozništvo in gradbena mehanizacija Temnikar, Davorin Temnikar s.p. iz Slovenj Gradca, vrednost obeh odsekov je približno 70.000 evrov brez DDV oz. približno 85.500 evrov z DDV. Dela so bila v celoti izvedena v letu 2023.

Obnovljena je bila tudi cesta JP 851 881, cesta na Ugaslih pečeh. Tudi ta odsek je v naselju Prevalje in je bil še vedno v makadamski obliki. Obnovljen je bil vodovod, ki je bil še vedno v salonitni izvedbi, urejeno je bilo odvodnjavanje, cesta pa je bila asfaltirana. Dela je izvajalo podjetje Pro-Grplast d.o.o. z Raven na Koroškem. Celotna investicija je znašala 53.500 evrov brez DDV oz. približno 65.200 evrov z DDV. Projektno dokumentacijo je pripravilo in nadzor izvajalo podjetje Nig d.o.o. iz Slovenj Gradca.

KANALIZACIJA V AGLOMERACIJI LEŠE

V letu 2023 smo zaključili tudi dela pri novogradnji javne kanalizacije v naselju Leše, in sicer na odseku od podružnične osnovne šole do naselja 'nove bajte' ter na odseku od mostu do hišne številke Leše 144. Na teh dveh odsekih javna kanalizacija še ni bila izgrajena, zato je podjetje Štraser d.o.o. iz Radelj ob Dravi pripravilo projektno dokumentacijo, na podlagi te pa si je občina pridobila gradbeno dovoljenje. Občina Prevalje je podala vlogo na javni razpis za dodelitev sredstev na ukrepu: Zeleni prehod – Komponenta Čisto in varno okolje, podukrep: Izboljšanje ukrepov na področju ravnanja z vodo in okoljske infrastrukture (C1 K3) za operacijo: »Investicije v sisteme odvajanja in čiščenja odpadne vode, ki ležijo na manjših aglomeracijah od 2000 PE« (C1

K3 IH), na podlagi katere je prejela novembra 2022 Odločbo o sofinanciranju v višini 180.424,77 evra. Sofinancirani so stroški projektne in investicijske dokumentacije, stroški izgradnje (brez DDV) ter strošek strokovnega nadzora. Občina Prevalje je upravičena do odbitka DDV v skladu z mehanizmom obrnjene davčne obveznosti v skladu s 76. a členom ZDDV-1.

Na podlagi javnega naročila je bilo za izvajanje projekta izbrano podjetje MKB Robert Brezovnik s.p. iz Slovenj Gradca. Strokovni nadzor nad investicijo je izvajalo podjetje Nig d.o.o. iz Slovenj Gradca.

Investicija je tako skupno znašala za sklop 1 približno 133.700 evrov brez DDV ter za sklop 2 približno 128.500 evrov brez DDV.

Naložbo sofinancirata Evropska unija iz sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost ter Občina Prevalje. Operacija se izvaja v okviru ukrepa: Zeleni prehod – Komponenta Čisto in varno okolje, podukrep: Izboljšanje ukrepov na področju ravnanja z vodo in okoljske infrastrukture (C1 K3) za operacijo: »Investicije v sisteme odvajanja in čiščenja odpadne vode, ki ležijo na manjših aglomeracijah od 2000 PE« (C1 K3 IH).

Financira
Evropska unija
NextGenerationEU

Občina Prevalje

ENERGETSKA SANACIJA DRUŽBENEGA DOMA

Občina Prevalje se je prijavila na javni razpis za sofinanciranje energetske prenove stavb v lasti in rabi občin v letih 2021, 2022 in 2023, ki ga je razpisalo ministrstvo za infrastrukturo, in prejela sklep oz. pogodbo o sofinanciranju projekta v višini malo manj kot 300.000 evrov. Na podlagi javnega naročila je bilo za obnovo izbrano podjetje Stin d.o.o. iz Dravograda. Dela bodo v celoti zaključena do konca tega leta. V okviru investicije je bila v celoti obnovljena streha, nameščena bo sončna elektrarna, urejeno je bilo ogrevanje na toplotno črpalko ter zemeljski plin, obnovljena je bila fasada z vpihovanjem celuloze, nameščena je bila nova dvizna ploščad na jugu stavbe, do katere je urejen tudi nov dostop za invalide, da bodo lahko ti dostopali do sprednjega dela dvorane neposredno. Obnovljen je bil vhod v dvorano, vključno z vsemi nadstreški. V letu 2024 je predvidena še obnova jaška za dvigalo. Nadzor nad deli je izvajalo podjetje Nig d.o.o. iz Slovenj Gradca.

SANACIJA PO POPLAVAH

Občina Prevalje je prijavila škodo po poplavih ter od ministrstva za naravne vire in prostor prejela približno 9.285.000 evrov sredstev, ki jih mora za sanacijo porabiti do konca oktobra 2024. Aktivno se pripravlja projektna dokumentacija za vso prijavljeno škodo, izbirajo se izvajalci, dela pa se bodo začela, takoj ko bodo vremenske razmere to omogočale. Na novo bosta zgrajena mostova, eden pri Petrolu in eden na odseku proti Lešam, sanirani bodo plazovi ter poškodovana cestišča.

KONCESIJSKA ODSEKA Prevalje–Stražišče–Brinjeva gora–Kovač–Ocvirk in Prevalje–Klemen–Rožič

Občina Prevalje je konec leta 2020 objavila javni razpis za izbiro koncesionarja za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega in investicijskega vzdrževanja ob-

činskih javnih cest v Občini Prevalje. Na javnem razpisu je bilo po pogajanjih izbrano podjetje Slemenšek d.o.o. z Raven na Koroškem.

Projektno dokumentacijo je pripravilo ter nadzor nad omenjenimi deli izvajalo podjetje BLAN d.o.o. iz Velenja.

V sklopu koncesije so bila dela zaključena na dveh odsekih. Vrednost izvedbe koncesijskega odseka na LC 350 281 Prevalje–Stražišče–Brinjeva gora–Kovač–Ocvirk v dolžini 4,3 km je bila 934.422,33 evra z DDV.

Vrednost izvedbe koncesijskih del na odseku JP 851 621 Prevalje–Klemen–Rožič v dolžini 1,9 km je znašala 359.785,30 evra z DDV.

Na obeh odsekih, ki sta bila predhodno v makadamski obliki, so bile urejene odvodnja zalednih vod in voziščne konstrukcije, na koncu del pa še brežine ter zatravitev. Dela na odsekih so bila zaključena poleti 2023.

Občina Prevalje

Prostovoljni prevozi na Prevaljah

Občina Prevalje v okviru projekta Povezani za vse generacije in v sodelovanju z Združenjem šoferjev in avtomekanikov omogoča brezplačne prevoze za starejše občane, ki zaradi zdravstvenih razlogov potrebujejo prevoz do zdravstvenih ustanov v Koroški regiji.

Občani, ki so dopolnili 65 let ali več in imajo stalno ali začasno prebivališče v Občini Prevalje ter si sami ali s pomočjo svojcev in drugih bližnjih oseb (prijateljev, sosedov...) ne morejo zagotoviti prevoza za dostop do zdravstvenih storitev, lahko od ponedeljka do petka od 8. do 10. ure pokličejo na DEŽURNO ŠTEVILKO 070 299 062. Prevoz morajo naročiti vsaj dva delovna dneva pred želeno storitvijo.

V letu 2023 je bil do konca meseca novembra opravljen 301 brezplačni prevoz. Koordinator projekta je Martin Blatnik.

Prevoze zagotavljajo naslednji šoferji prostovoljci:

- Marijan Lesjak
- Stanislav Pšeničnik

- Rajko Šušel
- Martin Blatnik
- Kristjan Štifter
- Boris Plevnik

V skupino šoferjev prostovoljcev vabimo nove šoferje za lažjo organizacijo prevozov.

Pohvale zadovoljnih uporabnikov potrjujejo in dokazujejo, da smo skupaj z Združenjem šoferjev in avtomekanikov naredili korak v pravo smer.

Občina Prevalje

Karitas Prevalje: HVALA

Zavedam se, da je v tem letu beseda hvala premalo. Premalo za tiste, ki ste nam tako velikodušno pomagali pomagati, predvsem pa hvala tistim, ki ste s tako ponižnostjo in hvaležnostjo pomoč naše Karitas prejeli. Bil je kakšen dan, ko sem mislila, da sem iztočila že vse solze, pa jih nisem. Vedno znova sem vas srečevala, pa spet objemi in solze, pa pogovori, kako daleč ste že z delom. Solze žalosti in sreče, bi lahko rekla, so tekle v potokih.

Res veliko hudega ste letos doživeli, bili pa so tudi lepi trenutki. Sploh zame. Včasih se sama sebi čudim, ko na naših skupnih romanjih, letovanjih in izobraževanjih ogo-varjam sodelavce Karitas iz drugih delov Slovenije. Letos pa se je izkazalo, da je to še kako dobro in dobrodošlo. V prvem tednu po ujmi je moj telefon neprestano zvonil. Klicali so me vsi, ki jih poznam, pa tudi tisti, ki so jim moji znanci svetovali, naj pokličejo mene. Povedali so mi, da so me poklicali, ker me poznajo in vedo, da imamo tudi na Prevaljah poplave. Jaz pa sem vsem povedala, kaj doživljamo, kako hudo je, da naj nam, lepo prosim, pomagajo. Prihajali so prostovoljci, ki so se prijavljali prek Slovenske karitas, nekateri tudi večkrat. En dan mi je prostovoljka, ki je prišla že tretjič, prinesla zdravilo, saj je ocenila, da bom obnemogla in ne bom zmogla vsega dela in toliko telefonskih klicev. Pa je šlo, seveda je šlo in tudi naprej bo šlo naše delo tekoče, to vem. Veliko podpore smo dobili z raznih koncev Slovenije in iz zamejstva. Vse o tem in še več boste našli v naši brošuri, ki smo jo izdali tudi letos.

Vem, da vas je še veliko, ki še nimate urejenega niti stanovanjskega dela hiše, pa v njej živite. Trudila se bom, da vam bomo pomagali vse do trenutka, ko boste imeli spet vse urejeno, saj trenutno živite v gradbišču. Veliko obiskov še moram opraviti, vem, obljuba dela dolg.

Danes bi vam rada povedala zgodbo za včeraj, danes in jutri: Predsednik J. F. Kennedy je med svojo predsedniško kampanjo večkrat ponovil anekdoto o polkovniku Devenportu iz leta 1789. Glasi pa se takole:

Nekega dne se je med zasedanjem nebo popolnoma spremenilo. Nekateri od protestantskih kolegov so pogledali skozi okno in pomislili, da je to znamenje konca sveta. Ti so ves zbor zbranih pozvali, naj takoj zaključijo srečanje in se skrijejo. Polkovnik pa je vstal in rekel: »Gospodje, morda se sodni dan približuje, morda pa tudi ne. Če se ne približuje, potem ni razloga za skrb. Če pa se približuje, potem želim, da me ta dan ujame med opravljanjem mojega dela. Zato želim, da prinesete sveče.« Sveče so bile postavljene na mizo in seja se je nadaljevala.

Tudi naše delo se bo nadaljevalo. Papež Frančišek nam naroča: »Vedno imejte srce in roke usmerjene k bližnjemu, ne imejte rok obrnjenih k sebi in naj naše srce ne bo zakrknjeno, takšno srce ne ve, kako ljubiti. Ko pa je srce odprto za dajanje, hodi po poti ljubezni.«

HVALA VSEM, KI HODITE PO POTI LJUBEZNI.

Rezka Vivod, Karitas Prevalje

Solidarnost in pomoč v težkih časih: prostovoljke Rdečega križa Prevalje

Poplave, ki so prizadele našo regijo v avgustu, so prinesle neizmerno trpljenje in izgubo za mnoge. Presenetile so nas vse.

Rdeči križ (RK) Prevalje je bil na dan poplav skoraj brez zaloga hrane, saj smo hrano, ki smo jo imele, razdelile v juliju. Okrnjeno je bilo tudi število prostovoljk, saj jih je nekaj bilo na dopustu, dve sta bili poplavljeni, tri pa do središča Prevalj niso mogle zaradi zaprtih cest ali podrtih mostov.

Prve dni smo skrbele, da bo pomoč čim prej prišla, in ni trajalo dolgo, saj smo že v ponedeljek po petkovih poplavah pomoč dobile. Doniral jo je Rdeči križ Poljska, in sicer hrano, vodo in higienske pripomočke.

Vedele smo, da moramo poskrbeti za vse tiste, ki sami ne morejo od doma. Najprej smo začele deliti vodo in osnovna živila v bloke, v katerih živijo upokojenci in so zaradi poplav ostali brez dvigala. Vse smo jim dostavile do vrat njihovih stanovanj. Večina upokojencev pomoči ni pričakovala, a bili so zelo hvaležni, saj jim je zmanjkovalo predvsem vode. Po tej donaciji iz Poljske smo prejele hrano, vodo in higienske pripomočke od Rdečega križa Velenje. Vodo, hrano in pripomočke smo takoj razvozile do prebivalcev v naseljih Ob Meži, Na produ in Spodnji kraj. Jutro po odprtju mostu za Leše smo bile na Glavarstvu, Starih sledeh ter tudi v Perzonalih in, takoj ko je bilo mogoče, tja dostavile vodo, pakete hrane ter higienske pripomočke. Tisti dan smo pakete razdelile vsaj 150 družinam.

V prvem tednu po poplavah smo bile na terenu vsak dan in poskušale vsem prizadetim dostaviti najosnovnejše, vodo, hrano in nujne higienske pripomočke. Ko so pa bile ceste čiste, so prebivalci Prevalj hrano dobili na našem sedežu. Ves čas smo Prevaljčanom nudile vodo, hrano in higienske pripomočke. Pomoč je do nas prihajala od različnih podjetij (Mercator, Tuš, Leclerc, Henkel). Za pomoč smo jim še danes hvaležne.

Poleg materialne pomoči, ki smo jo prostovoljke nudile, smo pomagale pri izpolnjevanju obrazcev za do-delitev odškodnin prek Rdečega križa. V dneh oddaje prošenj smo po svojih domovih tiskale obrazce, odgovarjale na vprašanja in nejasnosti ter s tem poskušale olajšati administrativne postopke tistim, ki sami tega niso znali ali zmogli.

Na osnovi prijavljene škode smo razdelile 400 denarnih kartic za trgovine Mercator, Tuš in Hofer ter še dodatnih 180 denarnih kartic za trgovini Merkur in Mercator.

V teh težkih časih smo prostovoljke RK pokazale, da je solidarnost močno orožje proti naravnim nesrečam. Naša neomajna predanost skrbi za skupnost je prinesla vsaj malo upanja in olajšanje tistim, ki so izgubili domove in premoženje. Nismo imele veliko, a lahko smo dale, kar smo imele: čas, pomoč, podporo in razumevanje sočloveka.

Vredno je priznati nesebično trdo delo nas prostovoljk Rdečega križa Prevalje. Naša predanost in sočutje do človeka sta v teh težkih časih zares sijala in sta, tako upamo, olajšala položaj po poplavih ter pustila toplo sled v srcih tistih, ki smo jim pomagale.

Nekaj misli in občutij prostovoljk

Prostovoljka K. G.: Zgodil se je 4. avgust, dan, kakršne smo do sedaj gledali samo po TV.

Sama živim na desnem bregu reke Meže, kjer smo ostali brez mostu. Živim malo višje in nisem bila med poplavljenimi. Po tednu dni, ko smo bili brez mostu, nam je Ambrož Duler postavil pešmost. Takoj sem se javila na sedežu RK Prevalje. S kolegico sva najprej oskrbeli starejše prebivalce v blokkih z vodo in osnovno hrano. Na sedežu RK smo pripravile pakete s hrano in vodo ter pakete za osnovno higieno in higienske pripomočke. Peš smo jih znosile na desni breg reke Meže. Oskrbele smo tudi mamice s hrano za dojenčke in plenicami. Toliko nesreče, žalosti in solz hvaležnosti v ljudeh, ki smo jih obiskovale, še nisem videla. Vsaka zgodba se te dotakne. Zato bi se rada zahvalila vsem prostovoljkam RK, vsem dobrim ljudem za donirano hrano in občanom za pomoč, kjer koli smo jo potrebovale. Upam, da se 4. avgust nikoli več ne ponovi.

Prostovoljka S. C.: V RK sem se kot prostovoljka vključila pred dobrim letom. Iskala sem druženje, solidarnost, priložnost stati ob strani tistim, ki so pomoči potrebni, in jim po najboljši moči pomagati.

Razdejanje, ki je prizadelo naš kraj, je vse globoko prizadelo. Ne morem opisati občutkov, ki so se mi porajali ob tem. Podrte hiše, poplavljeni kleti in avtomobili, ljudje

brez pitne vode, strah, da bodo na mrzlem, kraji, skoraj odrezani od sveta zaradi podrtja mostov in plazov, in še bi lahko naštevala. Vedno ko sem zaslišala ropot helikopterja, me je zgrozilo in imela sem občutek, kot da je vojna. Ne znam si predstavljati ljudi, ki so izgubili vse, kar so si z leti prigarali in si odtrgali od ust. Prostovoljke RK smo po najboljši moči pomagale tem ljudem. Nosile smo jim vodo in hrano, pomagale pri izpolnjevanju obrazcev za pomoč, delile denarne kartice, hkrati pa smo jim nudile psihično pomoč in jim obljubile, da jih ne bomo pozabile. Mislim, da smo veliko naredile za te ljudi, in zadoščal nam je samo nasmeh na njihovih obrazih, kar je tudi naše plačilo. Z veseljem gledam, kako se kraj pobira po katastrofi, in vem, da če ne bi imeli pogumnih gasilcev, prostovoljcev iz vse Slovenije in požrtvovalnega župana, nam tega ne bi uspelo narediti. Mislim, da si prostovoljke RK Prevalje zaslužimo vso pohvalo in spoštovanje!

Prostovoljka I. V.: Že kar nekaj časa sem prostovoljka pri RK Prevalje. Avgustovska poplava nas je vse prizadela, tudi tiste, ki nismo bili poplavljeni. Od vsega začetka sem sodelovala pri pomoči poplavljenim. S prostovoljko RK sva vozili pomoč po domovih. Obiskali sva tudi gospoda, ki je dopolnil 90 let in je bil poplavljen. Razveselili sva ga z darilom RK. Med sanacijo po poplavih sem večinoma delala v skladišču RK pri razdeljevanju pomoči in pri pripravi paketov hrane, ki so jih nato razvozile prostovoljke RK. Ob srečanju s poplavljenimi sem spoznala, da materialne dobrine niso vse. Največkrat so dovolj nasmeh, tolažba, stisk roke, pa tudi objem. Prizadeli sta me stiska in nemoč prizadetih. Seveda pa brez pomoči tistih, ki so za nas zbirali pomoč in nam jo pripeljali, ne bi zmogle zadovoljiti vseh potreb. Vesela sem bila, da smo v težavah pripravljeni stopiti skupaj in pomagati. Ponosna sem, da delam s prostovoljkami v odboru RK Prevalje, saj smo povezane med seboj in nam nobeno delo ni odveč. Poplava je bila težka preizkušnja zame in za prijateljice, skupaj pa smo jo s složnostjo in dobro organizacijo tudi premagale. Hvala vsem, ki so nam kakor koli pomagali, saj smo z njihovo pomočjo lahko pomagale vsem, ki so pomoč potrebovali.

Prostovoljke Rdečega križa Prevalje

Ob 60-letnici Osnovne šole Franja Goloba Prevalje

60 let Osnovne šole (OŠ) Franja Goloba je pomemben gradnik več kot dvestoletne tradicije šolstva na Prevaljah. Leta 1960 so na Polju 4 začeli graditi novo šolsko poslopje. Šolo, poimenovano po slikarju in rojaku Franju Golobu, so slavnostno odprli 22. decembra leta 1963 in vanjo je takrat vstopilo 780 učencev.

Otvoritev nove šole je pomenila pomemben prehod na novo, sodobno izobraževanje, ki je temeljilo na filozofiji, da mora pouk vključevati sodobne in aktivne oblike učenja in poučevanja, razvijati kreativno in logično mišljenje ter oblikovati samostojne in ustvarjalne osebnosti kritičnega duha. Da je šola, ki ji je trdne temelje postavil takratni ravnatelj Leopold Suhodolčan, dejansko uresničevala navedena načela izobraževanja, so poročali tudi v medijih. V časopisu Večer so zapisali, da je »Osnovna šola Franja Goloba ena redkih podeželskih šol v Sloveniji, kjer več kot 60 odstotkov učencev uspešno konča obvezno šolanje«.

Da bi tako naravnan pouk omogočal celostni razvoj učencev, je šola leta 1968 pridobila novo (malo) telovadnico. Zaradi naraščajočega števila učencev je bil leta 1991 zgrajen prizidek in je omogočil, da se je v šoli začel izvajati enoizmenski pouk. Leta 1999 je malo telovadnico in šolo povezala nova športna dvorana, ki ni namenjena samo pouku športa, ampak jo uporabljajo tudi krajanji za športna udejstvovanja. Šolskemu poslopju se je leta 2013 pridružil sodobni vrtec, nedavno pa je bil odprt še novi Plezalni center Prevalje. Tako šola, ki je tesno povezana z življenjem in delom v kraju, z vsemi kasneje zgrajenimi objekti tvori so-

doben izobraževalno-kulturni-športni center, v prvi vrsti namenjen predšolskim in šoloobveznim otrokom, ki imajo možnost, da poleg obveznega izobraževanja razvijejo tudi svoje druge sposobnosti in si prosti čas zapolnijo z vsebinami, ki jim pomagajo, da v odraslem obdobju izberejo poln in zdrav način življenja.

Šole pa ne oblikuje le sodobna infrastruktura, ki jo na Prevaljah dejansko imamo. Šoli so dali in ji dajejo pomemben pečat učenci in njihovi starši ter učitelji. Slednji za sabo puščajo pomembne sledi, dobre prakse, ki se prenašajo na otroke. Še zlasti v trenutnih družbenih razmerah je pomembno, da poleg izobraževalne funkcije v ospredje postavljajo

vzgojne momente, ki se kažejo predvsem v empatiji in strpni komunikaciji, vodijo pa do dobrih medčloveških odnosov in pomagajo soustvarjati uspešne družbene razmere.

Osnovna šola Franja Goloba si je v preteklosti prizadevala otroke naučiti, da bi postali odgovorni posamezniki, ki bi znali ustvarjati dobre medčloveške odnose in uspešno reagirati na življenjske izzive. Pri tem je bila uspešna. Naj to poslanstvo šole postane vizija, ki bo uspešno uresničena tudi v prihodnje.

Ravnateljica OŠ Franja Goloba Prevalje
dr. Andreja Tinta, prof.

10 let Vrtca Krojaček Hlaček Prevalje

(10. 9. 2013 – 10. 9. 2023)

Naš 'novi' vrtec je letos praznoval 10 let. Uradna otvoritev je bila 10. septembra 2013, otroci in delavci pa so se vselili proti koncu septembra istega leta. V prvem šolskem letu 2013/2014 je bilo v novem Vrtcu Krojaček Hlaček in v Vrtcu Leše skupno 207 otrok v 12 skupinah. Deset let kasneje imamo 17 skupin, več kot 280 otrok.

Hvala vsem sodelavkam in sodelavcu, da so s srcem del te zgodbe. Hvala ravnateljici in županu ter Občini Prevalje za podporo in pomoč ter obisk na rojstnodnevni zabavi. Hvala staršem, da nam vsa ta leta zaupajo svoje otroke in sodelujejo z nami v dobro otrok.

Ker brez otrok vrtca ne bi bilo, so na rojstni dan otroci voščili vrtcu. Narisali so torto z 10 svečami in pripravili okrasitev velike terase. Sledila je rojstnodnevna zabava za otroke. Na obisk je prišla Pika Flika, ki jim je pripravila nepozabno praznovanje. Ob koncu smo se vsi posladkali s slastnimi kroglicami na palčki.

Vrtec Krojaček Hlaček Prevalje,
Ana Buhvald Pori, pomočnica ravnateljice za vrtec

Vrtec Šentanel

Šentanel, najlepša koroška vas. In prav tak je kraj videti skozi okno nove igralnice enote Vrtca Krojaček Hlaček Prevalje. Prvi oddelek vrtca v Šentanelu je bil odprt 31. avgusta 2023 in 1. septembra so otroci prvič samostojno prestopili prag nove igralnice.

Učiteljci in učenci POŠ Šentanel so nas z veseljem sprejeli pod svojo streho in nam odstopili nekaj prostora. Igralnica je primerno opremljena s pohištvo ter didaktičnim materialom. Za potrebe vrtca so nam uredili še popolnoma nove sanitarije. Dodana vrednost je tudi gozdna igralnica, v kateri z otroki preživimo veliko časa.

Čas na vasi teče drugače in čuti se medsebojna povezanost skozi ohranjanje običajev ter prireditev. Z otroki sva se hitro vključili kot del šentannelske skupnosti. Počutimo

se dobro in sprejeto. Veliko se igramo ter se ob igri učimo, ustvarjamo, se gibamo na svežem zraku, sodelujemo, si pomagamo in se veselimo nadaljnjih dogodivščin.

Tudi starši otrok, ki so imeli veliko željo, da bi otroci lahko obiskovali vrtec v Šentanelu, izrekajo zadovoljstvo ob odprtju novega oddelka.

Vrtec Krojaček Hlaček Prevalje,
vzgojiteljici Maša Kanduč in Sergeja Rozman

Delovanje komisije za mlade in medgeneracijsko sodelovanje

V sredo, 5. septembra 2023, smo organizirali predavanje o Alzheimerjevi bolezni z naslovom Visok krvni tlak kot dejavnik tveganja za razvoj demence. Predaval je mag. Primož Dolenc, dr. med., specialist interne medicine in specialist kardiologije in vaskularne medicine. Žal nam je, da je bila udeležba kljub aktualni problematiki slaba. Zahvala društvu Spominčica in predavatelju za dobrodelnost.

V četrtek, 7. septembra 2023, smo ob 17. uri pri čebelnjaku na Prevaljah izvedli pravljico Čebelica Ela je ozdravela. Za prijetne trenutke se zahvaljujemo Anici Ovnič za branje pravljice in čebelarju Rudiju Voglu za predstavitev čebelnjaka. Smo pa zelo veseli, da se otroci skupaj s starši udeležujejo pravljicnih uric v tako velikem številu.

V četrtek, 19. oktobra 2023, pa so otroci poslušali pravljico z naslovom Majhna miška z velikim srcem in sodelovali na delavnici, ki jo je izpeljala knjižničarka, za kar se ji zahvaljujemo.

Srečanje mladih z županom smo zaradi razmer po poplavih prestavili na pomlad.

V ponedeljek, 4. decembra 2023, smo izvedli medgeneracijsko delavnico, na kateri smo izdelovali voščilnice. Povabili smo otroke 1. triade, da so skupaj z babicami ali starši ustvarjali in preizkušali svoje ročne spretnosti. Obiskal nas je tudi dobri mož sv. Miklavž in obdaril otroke, za kar se zahvaljujemo Občini Prevalje. Z udeležbo in izvedbo smo bili zelo zadovoljni.

V četrtek, 14. decembra 2023, pa smo v Spominskem parku izvedli pravljico Snežaki. Pravljico z naslovom Snežaki v vrtcu je prebrala Jožica Ovnič, za kar se ji najlepše zahvaljujemo. Obiskal nas je tudi Božiček in obdaril otroke. Za vse udeležence pa je poskrbela Občina Prevalje s čajem, zakuhančkom in drugimi dobrotami.

Pravljicne urice bodo v Knjižnici Prevalje tudi v prihodnjem letu.

Martina Ribič, Komisija za mlade in medgeneracijsko sodelovanje Občine Prevalje

Vres ponovno zlat na regijskem tekmovanju

Moški pevski zbor (MoPZ) Vres je jeseni 2023 vstopil v 53. leto delovanja. Kot vsa prejšnja leta tudi letos nismo počivali. Izvedli smo kar nekaj koncertov in priložnostnih nastopov ter se udeležili tekmovanja.

Za prijeten začetek leta smo, kot že toliko let doslej, v soboto, 7. januarja 2023, zapeli na naši Uršlji gori, na 36. tradicionalnem zimskem kulturnem srečanju v organizaciji PD Prevalje. Ta dan se je v lepem vremenu na Uršljo goro povzpelo veliko pohodnikov. Prva sobota v letu je namreč v planinskem domu na naši 'gori' že tradicionalno rezervirana za druženje, kulturo in Vresovo pesem.

V nedeljo, 29. januarja, smo se udeležili dobrodelnega koncerta, ki ga je organizirala Karitas Prevalje z Aniko Popič. Veseli smo bili povabila, še bolj pa tega, da smo lahko s svojo pesmijo pomagali zbirati sredstva za družine v stiski.

Ker MoPZ Vres ne 'spi na starih lovorikah' in ker se pevci zavedamo, da lahko z rednimi vajami in občasno tudi s pomočjo zunanjih strokovnih sodelavcev svoje petje nadgradimo, smo marca izpeljali tridnevne intenzivne vaje. Poleg dela z našimi zavzetimi korepetitorji in zborovodkinjo Heleno Buhvald smo si želeli v teh treh dneh še nekaj več,

zato smo povabili Alenko Podpečan, zelo uspešno slovensko glasbenico, profesorico, magistro zborovskega dirigiranja in Prešernovo nagrajenko Akademije za glasbo. S svojim znanjem in pristopom je pevcem dala dodatno motivacijo in nov pogled na petje in skladbe same. Tako smo z intenzivnih vaj odšli še z več zagona za naprej.

Nov program, ki smo ga s trdom izdelovali skozi celo pomlad, smo našim poslušalcem predstavili na tradicionalnem letnem koncertu MoPZ Vres, tokrat že 52. po vrsti, ki smo ga izvedli 20. maja v cerkvi Device Marije na jezeru na Prevaljah. Zelo smo bili veseli naše zveste in številčne publike. Spoštovani, zaradi vas in vašega obiska naših koncertov in nastopov ima naše delo sploh pravi smisel. Hvala!

Ker smo si za letošnje leto kot enega izmed pomembnih ciljev zadali udeležbo na regijskem tekmovanju odraslih pevskih zasedb, smo jeseni vse naše delo prilagodili temu nastopu. Večji del vaj je temeljil na izdelovanju in piljenju

tekmovalnega programa. Na podaljšanih vajah nam je znova priskočila na pomoč Alenka Podpečan in jim dodala piko na i. Kot pripravo na tekmovalni nastop smo 18. novembra skupaj z DPZ Aglaja iz Radelj z zborovodkinjo Kerstin Pori na Muti izvedli predtekmovalni koncert, ki je bil dobra popotnica. Teden dni kasneje, 25. novembra, smo se torej udeležili regijskega tekmovanja, ki je za območje 'od Celja do Koroške' potekalo v Glasbeni šoli Velenje. Program smo odpeli po najboljših močeh. Izjemno smo veseli in ponosni, da je strokovna komisija prepoznala naš trud in naše delo ter izvedbo oplemenitila z zlatim priznanjem.

Seveda pa se Vres letos ni pripravljala le na tekmovanje. Že junija smo se na povabilo ŽPZ Biser iz Grosuplja pod vodstvom Fernanda Mejiasa kot gostje udeležili njihovega letnega koncerta in se s tem predstavili njihovim poslušalcem. Velikokrat slišimo, da je Vres velika družina, ki na družabnih dogodkih nikoli ne pozabi na pevce, ki so že prenehali aktivno peti v zboru, a so z nami kot zvesti poslušalci in podporniki še zmeraj tesno povezani. Tako smo tudi letos junija organizirali piknik, na katerega so bili poleg aktivnih pevcev z družinami povabljeni tudi 'upokojeni' pevci. Tako se različne generacije med seboj spoznavamo, povezujemo,

obujamo spomine in najpomembnejše – skupaj zapojemo. Zelo radi pa se odzovemo tudi na povabila naših nekdanjih članov, ki svoje častitljive okrogle jubileje najraje proslavijo skupaj z nami. Tudi teh letos ni manjkalo. Prvo takšno pevsko presenečenje je bilo že marca, ko smo ob 80-letnici zapeli našemu dolgoletnemu pevcu Jožku Frasu. Z manjšo zamudo smo septembra zapeli našemu nekdanjemu predsedniku, članu izvršnega odbora in gospodarju zbora od njegove ustanovitve, Maksu Paradižu, ob njegovem častitljivem jubileju – 90-letnici. Oktobra pa je 80-letnico slavil še naš Mirko Volčanek - Bobi. Vsi omenjeni so bili v preteklosti vidni člani zbora in so bili naše pesmi zelo veseli.

Da pa smo vsi minljivi, nas je septembra opomnila žalostna novica, ko nas je za vedno zapustil dolgoletni pevec Jakob Rožič. Od njega smo se z Vresovo pesmijo poslovili 20. oktobra. Jaki, počivaj v miru!

Ob koncu koledarskega leta pa se tudi pri Vresu obeta nekaj malo bolj sproščenih vaj in melodij. Z veseljem smo se odzvali na povabilo Pihalnega orkestra Prevalje in skupaj bomo pripravili in izpeljali, zapeli ter odigrali božični koncert za naše občane v soboto, 23. decembra 2023, ob 19. uri v Družbenem domu na Prevaljah.

S tem dogodkom MoPZ Vres zaključuje letošnje pestro in zelo uspešno leto. Seveda pa so naše oči zazrte v prihodnost, v kateri nas čakajo novi izzivi. Zato na tem mestu tudi povabilo vsem fantom in moškim, ki sta jim lepa pesem in dobra družba pri srcu, da se nam pridružijo. Pomladitev zbora – to je naš glavni cilj in naša prihodnost. Vabljeni!

Sašo Hovnik, predsednik MoPZ Vres
Helena Buhvald, zborovodkinja MoPZ Vres

Pihalni orkester Prevalje na tekmovanje po zlato

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Spet je za nami obdobje, ki ga je treba čim prej pozabiti. Govorim namreč o poplavih, ki so močno prizadele ljudi in infrastrukturo v naši lepi občini. Člani KD Pihalni orkester (PO) Prevalje iskreno sočustvujemo z ljudmi, ki so utrpeli škodo. Na srečo je prostora našega orkestra poplava pustila nedotaknjene. Preventivno so člani orkestra umaknili instrumente v višje nadstropje. Zahvala tudi njim na tem mestu.

Kakor koli, življenje teče dalje in tudi naš orkester je s septembrom začel novo sezono delovanja. Ta sezona bo ena izmed najnapornejših v zadnjih letih. Čakajo nas namreč kar dve tekmovanji na državni ravni ter seveda tradicionalni Božični koncert.

Prvo tekmovanje je že opravljeno z odliko. Na Martinovo soboto smo se odpravili v Ormož na 27. tekmovanje v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla. Na tekmovanju je sodelovalo 10 pihalnih orkestrov. Na rezultat smo izjemno ponosni, saj je bil dosežen z obilo odrekovanja vseh nas. Dosegli smo 89 točk in s tem prejeli zlato plaketo Vinka Štrucla.

Seveda pa počitka za orkester ni, saj nas že decembra čaka tradicionalni Božični koncert. Koncert bo v soboto, 23. decembra 2023, ob 19. uri v dvorani Družbenega doma. Kot gostje bodo nastopili člani izjemnega pevskega zbora Vres. Naj vas na odličnem koncertu vljudno povabim že na tem mestu.

Kar nekaj smelih načrtov je pred nami, katerih pa brez pomoči Občine Prevalje, številnih donatorjev in sponzorjev ne bo mogoče uresničiti. Zato gre zahvala vsem, ki nas podpirate pri našem delovanju.

Lepe, mirne božične praznike, v novem letu pa obilo zdravja in lepih trenutkov vsem vam.

Borut Burjak, predsednik KD PO Prevalje

Potovanje skozi leto 2023 na Holmcu

V letu 2023 smo si v Krajevni skupnosti (KS) Holmec zadali kar nekaj nalog in jih nato tudi delno uresničili, nekaj odprtih projektov in dogodkov pa je zaradi višjih sil prestavljenih na leto 2024. Od župana smo dobili trdne obljube in verjamemo, da nam bo stal ob strani, da vse izvedemo. Predvsem se bomo posvetili obnovi in asfaltiranju makadamskih cest ter zagotavljanju boljših pogojev za otroke na OŠ Holmec.

V celotni KS smo obnovili dotrajane kažipote. Občina nam je pomagala pri nakupu novih klopi na avtobusnih postajališčih in pri postavitvi novih košev za smeti. Skozi vse leto smo na Holmcu skrbeli za različne dogodke in se trudili, da zvabimo krajanke malo na prosto, da se družimo in smo v kraju bolj povezani. Kulturno

društvo se je v začetku leta predstavilo s prečudovito igro, da smo si malo popestrili dolgo zimo, nato smo pripravili praznovanje ob dnevu žena in materinskem dnevu z vedno lepo udeležbo našega nežnejšega spola. V zahvalo za vse pa se krajankam člani KS Holmec vedno oddolžimo z manjšo pogostitvijo in kulturnim programom. V spomladanskem

času smo organizirali čistilno akcijo in očistili brežine ob cesti od Štoparja do mejnega prehoda Holmec. Sledil je prvi maj, ko tradicionalno postavimo mlaj in se ob njem malo poveselimo. Športno društvo Holmec je organiziralo pohod na proslavo na Poljano. Izjemno aktivno je Turistično društvo Poljana, ki vsako leto organizira različne prireditve, kot sta dobrodelni Boljši sejem in Gobračijada. Izvedli smo 3. Tomos srečanje, vsako leto je večje zanimanje in vedno več obiskovalcev.

Ne morem pa mimo tega, da nas je letos v našem kraju narava večkrat močno prizadela. Ob tej priložnosti se vsem, ki ste prišli na pomoč na Lokovico, Dolgo Brdo, Poljano in k Štoparju in s tem pokazali, da v nesreči nismo sami, iz vsega srca zahvaljujem. Vsem občankam in občanom Prevalj v letu 2024 želim veliko zdravja in veselja, predvsem pa miru.

Martin Bivšek, predsednik Krajevne skupnosti Holmec

Praznovanje 1. maja na Holmcu

Prvi maj je mednarodni praznik dela, ki ga praznujejo v večini držav po svetu. Je simbol mednarodne solidarnosti vseh delavcev, boja za boljše delovne pogoje ter pravice delavcev. Prvi maj je hkrati opomin, da so si delavske pravice, med njimi tudi osemurni delovnik, izborili številni delavci in delavke v boju. Njegova sporočilnost nam kaže, da lahko z vztrajnostjo, solidarnostjo ter organiziranostjo tudi v času, ko so osnovne delavske pravice na udaru, dosežemo marsikaj. Vsakoletne demonstracije 1. maja v spomin na čikaške dogodke so prerasle v proslave, ki so postale oblika delavskega boja.

Kot vsako dosedanje leto smo tudi letos krajani Holmca postavili mlaj pred gostišče Pik. Člani Kulturnega društva Holmec so pred osnovno šolo spletli in okrasili venec, drugi sodelujoči krajani pa smo se zbrali pred gostiščem, kjer smo počakali na moško ekipo, ki je s traktorjem pripeljala mlaj z bližnje kmetije Kušter. S skupnim delom smo mlaj okrasili ter ga uspešno postavili. Pred mlajem smo naredili 'gasilsko' sliko, nato pa smo se odpravili v gostišče Pik, kjer nas je čakala pogostitev.

V Krajevni skupnosti (KS) Holmec smo hvaležni sokrajanom in ponosni na vse, ki so vedno pripravljeni sodelovati ter pomagati pri različnih aktivnostih v domačem kraju.

Andreja Mori in Mateja Pristovnik, KS Holmec

Štopar–Poljana–Holmec

Nekaj mojih besed naj bo namenjenih enemu naših uresničenih načrtov na Holmcu in četrtemu avgustu.

Že dalj časa smo govorili, da bo treba obnoviti kašipote in table na avtobusnih postajališčih, in to nam je letos med poletjem uspelo izvesti. Poškodovane table smo popravili, tiste, ki pa so bile še dobro ohranjene, smo strojno očistili, na novo pobarvali napise in jih zaščitili z lakom. Holmec je vstopna točka v našo državo, in je izjemnega pomena, da so ceste in druga infrastruktura zgledno urejene, saj je v našem kraju vedno več turistov, in je prav, da na njih naredimo dober vtis, da se še vrnejo oz. širijo dober glas.

Avgusta narava ni bila na naši strani, močno je bila poškodovana tudi naša Krajevna skupnost (KS) Holmec. Nekaterih poplave niso prizadele, ampak ne glede na to smo svoj čas brez vseh pomislekov takoj posvetili sokrajanom, ki so pomoč potrebovali, in sicer ob potokih, ki so poplavljal, in na pobočjih s plazovi. Predsednik KS Holmec Martin Bivšek nas je takoj zjutraj, ko smo zagledali situacijo, obvestil o razsežnostih in nas sklical v improvizirani štab, na avtobusno postajališče, pri Štoparju, od koder smo se takoj povezali z županom in civilno zaščito ter začeli aktivnosti za zaščito ljudi in imetja. Na tem avtobusnem postajališču

smo se zbirali kar nekaj dni, dokler nismo postorili najbolj nujnih posegov. Kljub vsem težavam z mobilnim signalom in prevoznostjo cest nam je uspelo sestaviti ekipe, največ je bilo kmetov z različno kmetijsko mehanizacijo za pomoč v izrednih razmerah. Naša primarna naloga je bila, da smo naredili obhod po hišah, kjer so pomoč potrebovali, in tja poslali določeno ekipo prostovoljcev, skrbeli smo za očiščenost in usmerjanje prometa po intervencijskih poteh, ki so potekale iz smeri Prevalj proti Mežici in Črni –vsepovsod drugod, samo po glavni cesti ne. V največji ponos v teh dneh si štejem, da smo obvarovali most, pod katerim teče Šentaneljska reka, na glavni cesti pri Štoparju, prav tako nam je uspelo obvarovati most na Poljani, pod katerim teče potok s Holmca. Če bi padla omenjena mostova, bi nastal velik problem.

Ob tej priložnosti se lepo zahvaljujem vsem, ki ste kakor koli pomagali v tistih dneh, bodisi ste za nas kuhali in nam dovažali hrano, bodisi ste bili z nami na terenu.

Grega Kac, podpredsednik Krajevne skupnosti Holmec

Športno-rekreativno društvo Holmec

Športno-rekreativno društvo (ŠRD) Holmec je letos med dogodki izvedlo tudi REKREATIVNI TEK SVOBODE IN MIRU POLJANA. Tek smo organizirali na dan, ko se je odvijala na Poljani proslava v spomin zadnjih bojov druge svetovne vojne. Zjutraj smo se zbrali pred šolo na Holmcu, malo med seboj poklepetali, se okrepčali ter se podali po ustaljeni poti mimo gostišča Pik in kmetije Bogel proti Lomu ter mimo kmetij Bivc in Ferjat na Poljano. Udeležili smo se proslave, prižgali svečo pri spomeniku ter se poklonili vsem padlim v teh bojih.

Marko Kac, predsednik ŠRD Holmec

Utrinki s Podružnične šole Holmec

Dokler so v kraju šola in otroci v njej, kraj živi. Danes to morda velja še bolj kot včasih, ker je zaradi razvoja ekonomije pomen družine kot nosilca tradicije oslavljen. Naša šola je 'ena velika hiša' in otroci z učiteljicami in kuharico smo ena 'velika družina'. Šola pomembno vpliva tudi na kulturno življenje na vasi. Vsaka vas ima svojo preteklost in je nekaj posebnega. To posebnost je treba razvijati. Podeželje spet oživlja in za polnost življenja na vasi je potrebna tudi dobro opremljena šola. Žal pa se že vrsto let soočamo z veliko prostorsko stisko. Nujno bi potrebovali učilnico, telovadnico ter kabinet. Tudi kuhinja in sanitarije so potrebni obnove. Streha ...

Že vsa leta pri nas poteka pouk v kombiniranih oddelkih. V letošnjem šolskem letu so učenci razporejeni v tri oddelke:

- 1. in 2. razred (13 učencev)
- 3. in 4. razred (10 učencev)
- 5. razred (10 učencev)

Oblikovana pa sta še oddelki jutranjega varstva vozačev in Rap. Majhni oddelki dajejo občutek domačnosti, zaupanja, varnosti in prijateljstva med mlajšimi in starejšimi učenci.

Septembra smo se razveselili petih nadobudnih prvošolčkov: ELLE, LARE, OŽBIJA, NIKA in EME.

Delavke šole so učiteljice: Darka, Slavka, Bojana, Barbara in Gabrijela. Poleg stalnih učiteljic prihajajo na šolo še uči-

teli matične šole, in sicer Vesna in Nataša za poučevanje tujega jezika – angleščine, učitelj Štefan za šport in Andreja za poučevanje pevskega zbora, ter strokovni delavki Mirjana in Urška. Sodelujemo pa tudi s knjižničarko Mojco.

KAJ SMO POČELI OD LANSKEGA DO LETOŠNJEGA DECEMBRA?

V mesecu požarne varnosti so nas obiskali gasilci, pomagali so nam pri evakuaciji in nam razkazali svoje vozilo s pripomočki.

Dedek Mraz in Božiček sta predšolske otroke pozdravila in obdarila na postaji Holmec, šolarje pa na šoli. Hvala KS Holmec.

Decembra smo praznično okrasili šolo, izdelali voščilnice ter bližnjim sosedom zaželeli lepe praznike in vse dobro v prihajajočem letu.

Poleg učnih dejavnosti smo januarja in februarja uživali na snegu. Februarja smo se kot metuljčki predstavili na Otroški pustni maškaradi na Prevaljah. Za nagrado smo dobili čokoladice in pice, bili smo jih zelo veseli.

Marca smo pripravili darila za žene ob dnevu žena in materinskem dnevu. Predstavili smo se tudi s krajšim programom. Odšli smo še na športno testiranje na Prevalje, prisluhnili predavanju o zdravju in izvedbi Aleksandre Saše Horvat in

zobozdravnice ter izdelali spominke za prijatelje iz Avstrije, s katerimi sodelujemo že več kot dvajset let.

V aprilu in maju smo organizirali popoldanske delavnice za bodoče prvošolce.

Junija smo se odpravili v kamp Menina in tam uživali v adrenalinskem parku med krošnjami dreves. Na šoli pa smo organizirali športni dan: učenci so se učili novih veščin rolanja, nabirali kondicijo in se zabavali na šolskem igrišču.

Naravoslovne vsebine smo spoznavali kar v naravi, saj nam to omogoča naša lepa okolica. Skupaj z gozdarjem smo se odpravili v gozd in tam izvedli marsikaj novega.

Prireditve z delavnicami in druženja ob koncu šolskega leta se je udeležilo več kot 100 povablencev.

Tudi letošnje šolsko leto se je začelo pestro in zanimivo. Imeli smo jesenski šolski kros na Prevaljah, spet so nas obiskali gasilci in z njimi smo izvedli evakuacijsko vajo. Pekli smo kostanj, poskrbeli pa smo tudi za to, da je naša šola dobila jesenski pridih. Zdaj pa že neutrudno krasimo, izdelujemo okraske in ustvarjamo, da bo praznični december še lepši.

Skupaj z otroki ustvarjamo prihodnost in se trudimo, kajti, če imaš rad tisto, kar imaš, imaš vse, kar potrebuješ.

Učiteljice Podružnične osnovne šole Holmec

Turistično društvo Poljana v letu 2023

V letu 2023 je Turističnemu društvu Poljana kljub vsem poznani avgustovski ujmi uspelo organizirati kar nekaj odmevnih prireditev.

Štiriindvajsetega junija – na predvečer državnega praznika dneva državnosti, občinskega praznika ter praznika Krajevne skupnosti Holmec – smo organizirali kresovanje (to negujemo že od osamosvojitve dalje), nato pa je sledil premor do jeseni. Naš tradicionalni dobrodelni Boljši sejem, že sedemnajsti po vrsti, se je odvijal 22., 23. in 24. septembra v kozolcu na Poljani, 7. oktobra pa je bila tam že sedmič Gobračijada. K prostovoljnim prispevkom od obeh prireditev (3170 evrov) je enako vsoto dodal župan dr. Matic Tasič – Občina Prevalje, tako smo 6.340 evrov podarili gostincu Rafaelu Škufci, ki je skupaj s svojo družino utrpel ogromno škodo med avgustovsko ujmo.

Na naših dobrodelnih prireditvah stalno sodeluje kar nekaj dobrosrčnih ljudi, prihajajo pa tudi vedno novi ..., tako kot prijatelji iz Dravograda (Varna klet), Country plesalke in Harmonikarski orkester Holmec, a brez Štefke Mlinar, Jadranke Sidar, Aleksandra, Mojce Skitek - Kavh, Občine Prevalje, moje malenkosti ... se v taki obliki najbrž ne bi niti začelo.

Omenjeni prireditvi spadata pod skupni naslov Jesen na Poljani, vendar je zaradi posledic ujme nekaj dobrih prireditev odpadlo, kot KKŠ Summer fest, Kmečki dan s Štehvanjem, Večer avtorskih pesmi ... Res škoda! To bomo nadoknadili. Kaj pa naš koroški biser? Tako je Poljano nekdo opisal pred to katastrofo!!! Težko bo, ampak mi bomo še naprej dobri! Kajne?

Že zdaj se veselimo pohoda z baklami k polnočnicam na Leše – odhod bo 24. decembra ob 19.30 od Kocke na Poljani in čez NOVI most na Leše. Prisrčno vabljeni!

Od srca hvala vsem, ki kakor koli pomagata k uspešnosti naših prireditev.

Lep december in še lepše leto 2024 vam želi Turistično društvo Poljana.

Marija Stacher

“Pod lipo sred vasi pesem zadoni” – že peto leto

Res je prešerno zadonela pesem, v nedeljo, 25. junija 2023, na Šentanelu pri gostišču Marin - Miler pod lipo. Potekalo je živahno kulturno-družabno dogajanje z naslovom Pod lipo sred vasi pesem zadoni, v organizaciji KD Šentanel in gostišča Marin - Miler.

Pester kulturno-glasbeni program je bil namenjen celodnev- nemu druženju pod vaško lipo in prepevanju, saj ima kraj bogato pevsko tradicijo. S prireditvijo smo hoteli ohraniti spomin na naše ustvarjalne kulturne prednike, ki so gojili to lepo kulturno zvrst prepevanja in druženja.

Letos pa bilo še posebno slovesno, saj smo ob petletnici prireditve v goste povabili Prifarske muzikante in ti so poskrbeli za nepozabni koncert. Na prireditvi pa je bilo kar dvoj- no slavlje, saj so prav ta dan Prifarski muzikanti proslavljali 35 let svojega bogatega in plodnega glasbenega ustvarja- nja. In kot se za tako slavlje spodobi, ni manjkala tudi torta.

Za dobro voljo in odlično razpoloženje je poskrbelo veli- ko nastopajočih. Sodelovale so pevske skupine, instrumen- talne skupine, mladi upi kraja in pevci iz sosednje Avstrije.

Spremljevalni program so popestrili mojstri domače obrti s številnimi stojnicami.

Za veselo razpoloženje pa je v polni meri poskrbelo tudi vreme, saj je privabilo številne obiskovalce, tako da je terasa gostišča Marin - Miler dobesedno pokala po šivih.

Vsi, ki pripravljamo in ustvarjamo to prireditev, smo zelo ponosni, da se je 'prijela' in vsako leto privablja vse več obi- skovalcev, ki si želijo 'kulturne hrane'.

»Če od tone jekla ljudje dobijo denar in preživijo, pa kultura ustvarja drugo vrednost, ki je pomembnejša od denarja.« (M. Šipek)

Renata Piko

Kulturno društvo Leše v letu 2023

Kulturno društvo (KD) Leše je v novo leto vstopilo s spremenjenim vodstvom. Uspešno predsednico Klavdijo Kodrun je nasledil Klemen Gorenšek, dosednji aktivni član društva. Klavdija, hvala ti za vse! Veseli nas, da si še naprej zelo aktivna članica našega društva.

Leto 2023 smo si zastavili zelo ambiciozno, začeli pa z ustanovitvijo dveh novih sekcij: **likovno-umetniške** in **dramske**.

Leto smo tradicionalno začeli s srečanjem za **slovenski kulturni praznik** na Volinjaku, kjer vsako leto prebiramo poezijo. Že zdaj lepo vabljeni tudi prihodnje leto na vrh Volinjaka ob 11. uri (in ne ob 12., kot je bila doslej stalnica).

Najbolj prepoznavna sekcija KD Leše je **Etno skupina Zimski kosci** (Martin Brežnjak, Drago Šeruga, Rok Pavlinec, Bojan Pavlinec, Davorin Šeruga, Silvo Gorenšek) pod vodstvom Blaža Pavlinca, zagotovo ena najbolj kakovostnih etno skupin v slovenskem prostoru. Petindvajsetega februarja so izvedli čudovit koncert **Med Uršljo in Peco so viže doma** v veliki dvorani Družbenega doma. Dogodek smo obogatili člani KD Leše: Klemen Gorenšek, Lina Rahne, Neža Štifter

in gost, odličen pianist, **David Ristič**. Najlepša hvala, dragi Zimski kosci in tebi, Blaž, za vaš velik prispevek našemu kraju, za ohranjanje ljudske glasbe in za bogatitev prirediteljev na Lešah in po vsej Sloveniji!

Mešani pevski zbor KD Leše, ki je pod vodstvom **Silva Gorenška** zelo uspešno deloval 20 let in je bil stalnica na skoraj vseh prireditvah v kraju, se je pomladil in dobil novi vodji, **Klemna Gorenška** in **Lino Rahne**, ter pridobil veliko novih mladih članov. Člani zbora se zelo radi srečujemo na vajah in skupaj kujemo nove načrte za prihodnost kulture na Lešah. Obljubljamo, da se bomo naučili tudi himno leških rudarjev ter druge vaše lepe pesmi in da bomo ohranjali koroško zborovsko pesem še naprej. Če bi se nam kdo želel pridružiti, naj nas kar kontaktira!

Konec maja smo v večnamenski dvorani POŠ Leše gostili našega domačega avtorja, **Rudija Mlinarja**, predstavil je svoj roman o Prežihovem Vorancu z naslovom **Nemirni duh**. Polna dvorana je bila topla dobrodošlica našemu Lešanu in čudovita pobuda nam, da organiziramo še kakšno takšno prireditev več.

V septembru smo, zaradi poplav, v rekordnem času organizirali našo najbolj prepoznavno in najzahtevnejšo prireditev: **11. Festival Pravljične vasi Leše**. Letošnja tema je bila **V kraljestvu škratov**. Do zdaj sta prireditve vodila **Boštjan Gorenšek** in **Klavdija Kodrun**, letos pa smo žezlo prevzeli mlajši. Glavni organizator je bil tokrat novi predsednik, **Klemen Gorenšek**. Hvala, da ste spet tako množično prišli na naš velik dogodek, hvala Občini Prevalje, da nas še na-

prej podpirate in omogočate našim otrokom, da vsako leto doživijo kakovostne vsebine in se za en dan potopijo v svet pravljic tako rekoč doma, ter hvala vsem prostovoljcem – več kot 40 vas je bilo! Brez vas vsega tega ne bi mogli izvesti! Prihodnje leto bomo izvedli Pravljično vas Leše drugače – ker menimo, da je 12 pravljčno število in da je tako čas, da Pravljična vas Leše zaživi še malce drugače.

- Gašper Pečnik
- Mitja Čerpjak
- Nika Kodrun
- Marko Kodrun
- Tanja Gošar
- Janko Ladinik

Triindvajsetega septembra smo v KD Leše izpeljali nov, zelo odmeven dogodek: **1. spominski dan Benjamina Kumpreja: Predanost umetnosti in zemlji**, ki se ga je kljub slabemu vremenu udeležilo toliko obiskovalcev, da smo napolnili cerkev sv. Ane. Umetniška vodja projekta je bila Benjaminova hčerka, akademska slikarka **Laura Kumprej**, glavni organizator pa **Klemen Gorenšek**. Z dnevom smo počastili enega najbolj plodovitih in prepoznavnih Lešanov in koroških umetnikov nasploh. Ta dan so na kmetiji Pristav ustvarjale mlade akademske slikarke: **Laura Kumprej**, **Rebeka Golob** in **Jerneja Smolnikar**. Odpravili smo skupno razstavo del **Laure** in **Benjamina Kumpreja**, kustos razstave je bil **Jernej Kožar**, hvala! Obiskali smo tudi prostor, v katerem je Benjamin slikal, ter tam obujali lepe spomine nanj, nato je bil v cerkvi še koncert **Line Rahne kvarteta**, nove koroške jazz zasedbe, v sodelovanju s **Slovenskim festivalom jazzja (Jazz Ravne)**. Izjemen dogodek smo zaključili s petjem ob kresu in pogostitvijo. Hvala **Občini Prevalje** za sofinanciranje projekta ter **Rotary klubu Slovenj Gradec** za finančno pomoč in podporo.

Petega decembra smo že 23. zapored organizirali **Miklavževanje na vasi** – letos znova od vrat do vrat. Vodja

Miklavževanja je že dobrih 10 let **Klavdija Kodrun**. Hvala tebi in vsem prostovoljcem, ki vsem leškim družinam popelšate ta dobron dan v našem kraju.

Devetega decembra pa smo naše izjemno leto končali s predbožničnim druženjem v centru vasi, in sicer na dogodku **Zvezde na nebu žare**, na katerem so sodelovale vse sekcije našega društva, zasedba **Teater na gradu (Primož Štern in Lucija Mirkac)**, **Jera Stamenkovič** in **Neža Štifter**. Veliko obiskovalcev, odlična glasba, pogostitev in prijetni klepeti so pregnali ves zimski hlad ter nas tople povabili v lepo pričakovanje božičnih praznikov.

Skoraj vse naše dogodke povezuje **Hedvika Gorenšek**, dolgoletna predsednica KD Leše, ki jim da glavo in rep. Vse to je izjemnega pomena, pa vse prevečkrat pozabimo reči hvala. Zato hvala ti za tvoj vedno neprecenljiv prispevek našim dogodkom!

Ob koncu naj vam vsem voščimo mirne, tople in vesele prihajajoče praznike ter srečno in uspešno leto 2024!

Kulturno društvo Leše

OK Prevalje v sezoni 2022/2023

Odbojarski klub (OK) Prevalje je tudi v tekmovalni sezoni 2022/2023 dosegel veliko odličnih rezultatov, tako prva ekipa, ki je suvereno igrala v 1.B državni ligi, kot tudi mlajše kategorije, ki so ponovno dosegle odlične rezultate v mali odbojki na državnem prvenstvu.

Članice prve ekipe OK Prevalje so se uvrstile na odlično peto mesto 1.B državne odbojarske lige. Kot novinke v 1.B državni odbojarski ligi so v sezoni 2022/2023 stopile korak višje in se odločno zoperstavile konkurentkam na igrišču. Sezona jim je prinesla veliko izzivov, vzponov in padcev, veselja in žalosti, vendar lahko ob zaključku samo potrdijo, da je bila pot do končnega rezultata vredna trdega dela in vsake lekcije posebej.

Dekleta ekipe mala odbojka OK Prevalje so v sezoni 2022/2023 postale podprvakinje Slovenije. Dne 13. maja 2023

je bilo na Bledu finale državnega prvenstva v mali odbojki. Ekipa pod vodstvom Kristine Grabner in Urške Skarlovnik je osvojila drugo mesto in tako odlično nadaljevala zgodbo uspešnosti prevaljskega kluba. Ekipa mlajših deklic je prejela tudi priznanje Občine Prevalje za NAJBOLJŠO ŠPORTNO EKIPO V SEZONI 2022/2023.

OK Prevalje

Športnorekreacijska dejavnost Društva upokojencev Prevalje

Športnorekreacijska dejavnost v Društvu upokojencev Prevalje je ena od ključnih aktivnosti društva. Člani, vključeni v posamezne športne panoge, se vsako leto udeležujejo pokrajinskih športnih iger, ki jih organizira Koroška pokrajinska zveza društev upokojencev skupaj s posameznimi društvi. Posameznih tekmovalcev se udeležita tudi po dve ekipi iz društva. Letos marca smo bili organizatorji tekmovanja v pikadu. Tekmovanje z druženjem je potekalo v Družbenem domu, prisotnih je bilo deset ženskih in devet moških ekip.

V balinanju, steznem kegljanju, pikadu in kegljanju s kroglo na vrvici je organizirano ligaško tekmovanje. Tekme se odvijajo v zimsko-spomladanskih in jesenskih mesecih.

Seveda so naši člani aktivni tudi drugje, saj se vključujejo v rekreativne dejavnosti, ki jih organizirajo druga društva v naši občini.

V jesenskih mesecih smo skupaj z Občino Prevalje postavili in opremili kontejner za naše balinarje in z LAS projektom IGRE NA PROSTEM nadstrešek za kegljanje s kroglo na vrvici. Imamo pa še veliko narediti za naše športnike in upam, da nam v prihodnje uspe.

Velika želja je povečati število športnikov oz. rekreativcev v vseh omenjenih panogah in še drugih športih (petanka, štrbunk ali angl. cornhol, prstomet, šah, streljanje, namizni tenis).

Izkoriščam to priložnost in vabim vse upokojence, da se nam pridružite.

Bojan Proje

Vokalni kvintet Ajda obeležil 35 let uspešnega delovanja z dobrodelnim koncertom

Vokalni kvintet Ajda je oktobra s koncertom obeležil 35 let uspešnega delovanja.

Osrednji namen dogodka je bil sicer praznovanje, a povezano tudi z dobrodelnostjo, solidarnostjo, da bi z zbranimi sredstvi pomagali tistim, ki so v nepojmljivi avgustovski ujmi utrpeli največjo škodo.

Obiskovalci so lahko prisluhnili raznolikim glasbenim vibracijam, ki so obujale žlahtno tradicijo poustvarjanja slovenskih ljudskih in narodnih pesmi, pa tudi avtorskim pesmim, zabavni glasbi in uglasbeni poeziji. Prireditev je povezovala Jana Horvat Tomaž.

Vokalnemu kvintetu Ajda se je v dobrodelni zgodbi pridružil sestav odličnih pevcev, med njimi Mariborski oktet, ki se ponaša z več kot 1500 koncerti in nastopi v Sloveniji in širše po Evropi, Ameriki, celo na Japonskem, domačinka Ditka, ki je ponovno navdušila s svojo subtilnostjo in njej

lastnim glasbenim izrazom, ter pevec Fredi Miler in kantavtor Milan Kamnik. Slednji je ob spremljavi Vokalnega kvinteta Ajda zapel Koroško pesem in poskrbel za dodatno prijetno vzdušje.

Vokalni kvintet Ajda v aktualni sestavi nastopa polnih 22 let. V tem času so izvedli 587 javnih nastopov doma in v tujini. Njihova zborovodkinja Tanja Krivec je za dolgoletno vodenje malih vokalnih skupin prejela Galussovo značko, ki jo za aktivno udejstvovanje na področju ljubiteljske vokalne glasbe podeljuje Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije.

Vokalni kvintet Ajda

Nova ponudba na tržnici Prevalje – domači izdelki iz kozjega mleka s turistične kmetije Pečnik

Vsak ponedeljek dopoldne lahko na tržnici Prevalje kupite kozje mleko, domače kozje jogurte, skuto in mlade sire. Izdelke lahko kupite tudi na kmetiji na Šentanelu 29.

Pred dvema letoma se je iz Italije na kmetijo Pečnik na Šentanelu preselila mlada družina Elisabette Calzolato in Naca Žuberja. Spoznala sta se na Primorskem, nekaj časa sta živela v Italiji in nato sta se odločila, da bosta kupila ali vzela v najem kmetijo v Sloveniji. Pokazala se je priložnost, da lahko najameta kmetijo na Koroškem v vasici Šentanel. Ni jima manjkalo poguma in motivacije in tako sta se lotila prenove. Imela sta veliko ciljev in želja, ampak razvoj gre počasi, saj Nac, nosilec kmetije, zelo veliko dela sam, vemo pa tudi, kako je vse zelo drago, gradbeni material, delo, oprema ...

Odločila sta se nadaljevati turistično dejavnost, ki je že bila tradicija na kmetiji Pečnik. Najprej so uredili sobe za goste in prostor za kampiranje in tako so lahko julija 2021 že sprejeli prve goste. Osnovna kmetijska dejavnost je kozjereja, saj se je Nac že ukvarjal s kozjerejo in izdelavo sirov iz kozjega mleka ter ima potrebno znanje. Letos so uredili prostore za predelavo mleka in začeli izdelovati izdelke iz kozjega mleka – jogurte, sire in skuto.

Z nakupom na tržnici Prevalje ali na njihovi kmetiji jim lahko pomagamo pri njihovem razvoju.

Kozje mleko velja tudi za najbolj zdravo živilo zaradi svojih naravnih značilnosti. Pri večini ne povzroča alergijskih reakcij, je lažje prebavljivo, v redkih primerih povzroča laktozno intoleranco.

Odločite se za nakup lokalnih izdelkov na tržnici Prevalje! Ob ponedeljkih prodaja Nac Žuber s kmetije Pečnik, ob petkih Matej Sonjak s kmetije Sonjak, ob sobotah pa sta na tržnici Danilo in Martina Libnik s kmetije Gradišnik.

Kupujmo domače in podprimo lokalne kmetije!

Darja Jeriček

Kulinarično študijsko potovanje po koroških turističnih kmetijah

Združenje turističnih kmetij Slovenije (<https://www.turisticnekmetije.si/>), ki skrbi za promocijo turističnih kmetij Slovenije, je povabilo predstavnike medijev na dvodnevno kulinarično študijsko potovanje po turističnih kmetijah na Koroškem. Odvijalo se je v torek in sredo, 10. in 11. oktobra 2023. Povabilu se je odzvalo kar 12 novinarjev (STA, Radio Slovenija 1. program, Radio Slovenija 2. program Val 202, Radio Slovenija – Maribor, Večer, Nedeljski dnevnik, Matjaž Markič – Moj kovček, Sara Terpin (www.slovely.eu), Renata Picej, Carmen Leban – Media 24, Vesna Velišček, POP TV, in Tina Hacler). Poleg turistične kmetije Ravnjak s Sel, kmetije Klančnik iz Dravograda ter kmetije Lešnik z Golavabuke so obiskali tudi kmetije oz. turistične ponudnike iz Občine Prevalje.

Obiskali so Eko hotel KOROŠ, ki ga vodi družina Dušana Štrucla - Dixija, turistično kmetijo MIKL, na kateri živijo in delajo Stanko in Marija Kert ter njuna hčerka Zala, študentka agrarne ekonomike in razvoja podeželja, ter turistično kmetijo PLODER, za katero skrbijo Marina in Rajko Kumprej ter Boštjan in Lucija Kumprej. Na kmetiji Ploder so novinarji tudi prespali. Zjutraj pa so se preizkusili v pripravi *kvočevih nudlnov* pod budnim očesom mentorice Marine Kumprej.

Novinarji so bili navdušeni nad našimi kmetijami, ponudbo in hrano. Izpostavili so, da Korošci premalo cenimo svojo izjemno ponudbo, da postrežemo z zanimivimi zgodbami, številnimi možnostmi za aktivno preživljanje prostega časa ter pristnim stikom z naravo in živalmi. Hišne in koroške dobrote, ki jih skrbno in z ljubeznijo pripravijo pridne roke ponudnikov podeželja, pa so vrhunske kakovosti in okusa.

Zaključek radijskega prispevka novinarja Mihe Švalja z Vala 202 je bil: »Če iščete odmik od ponorelega sveta, vas na severu Slovenije na Koroškem med tremi pogorji in tremi dolinami pričakuje stičišče naravnih presežkov, miru in hrane.«

Darja Jeriček

Program SVIT rešuje življenja

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Program Svit je preventivni zdravstveni program, ki je namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju raka na debelem črevesu in danki. Vključuje moške in ženske v starosti od 50 do 74 let, in sicer vsaki dve leti. O osebni izkušnji s Programom Svit smo se pogovarjali z Andrejo Potočnik, ki od leta 2023 opravlja funkcijo Svitove ambasadorke.

Gospa Andreja, sprejeli boste častno funkcijo ambasadorke Programa Svit. Kako ste se odločili za takšno sodelovanje in kaj to za vas pomeni?

Ja, odločila sem se zato, ker ste me prosili, sicer pa sem vedela, da obstajajo ambasadorji, nisem pa vedela, da se lahko vključim. Kaj mi pa pomeni? Definitivno to, da lahko pomagam drugim, da se izmenjavajo informacije, v bistvu za dobro drugih, pa tudi za sebe, skratka, da ljudem pomagam, da se lažje odločijo za sodelovanje v Programu Svit.

Vas je mogoče kdo k temu nagovoril?

Ja, to je bila sodelavka Katarina v Zdravstvenem domu, ki je prepoznala, da bi lahko tudi jaz s svojo zgodbo pomagala drugim.

Kdaj ste prvič prejeli vabilo za sodelovanje v Programu Svit oz. kdaj ste se prvič odzvali in kakšen je bil rezultat?

Vabilo sem prvič prejela pri 50 letih, nato še dvakrat, vsakič sem se na vabilo tudi odzvala. Rezultat je bil dvakrat negativen, tako da sem tudi v tretje pričakovala enak rezultat, vendar je bil takrat rezultat pozitiven, kar me je tudi precej šokiralo.

Kakšen je bil nadaljnji postopek?

Obiskala sem svojega osebnega zdravnika, odreagirala je zelo mirno, rutinsko, uredil mi je napotnico za kolonoskopijo. Še pred tem sem se pogovorila s sosedo, ki dela v gastroenterološki ambulanti, in ona mi je rekla, naj ne skrbim, da obravnavajo veliko primerov, ko je oseba na Svitovem presejalnem testu pozitivna, pa se nato izkaže, da ni nič hujšega. Ta pogovor me je zelo pomiril.

Sledila je kolonoskopija, opravila sem jo v Mariboru. Na pregledu ni bilo ugotovljenega nič hujšega, menili so, da se je kri v blatu pojavila zaradi hemoroidov.

Ste imeli kasneje kakšne težave?

Čez nekaj mesecev so se začele težave s prebavo. Začele so se driske, prisotne je bilo veliko krvi. Seveda me je to pretre-

slo, najprej je bil na Svit pozitiven rezultat, potem pa še to. Nato sem ponovno opravila pregled in po drugem pregledu je bila na izvidu napisana diagnoza KVČB. Čisto avtomatsko sem mislila, da imam karcinom, vendar ko sem se pomirila in razmislila, sem ugotovila, da gre za kronično vnetno črevesno bolezen. Nato sem v Slovenj Gradcu ponovno opravila kolonoskopijo, med katero so mi odvzeli vzorec tkiva za pregled. Potrdili so, da imam ulcerozni kolitis.

Kakšno je bilo zdravljenje?

Še vedno redno jemljem zdravila, zjutraj in zvečer, to so praški Salofalk. Kakšna druga oblika zdravljenja ni bila potrebna. Težave pa so tudi po približno dveh mesecih izzvenele.

Morate še vedno opravljati kontrolne kolonoskopije?

Ne, po postavitvi diagnoze še nisem bila na ponovni kolonoskopiji.

Kakšen pa je vaš pogled na kolonoskopijo? Vemo namreč, da je strah pred kolonoskopijo eden pomembnejših dejavnikov, da se nekateri posamezniki ne odločijo sodelovati v Programu Svit.

Seveda me je bilo nekoliko strah, vendar gledam na to tako, da če se v črevesju nekaj dogaja, se temu ne moreš izogniti. Sedaj ko sem ta pregled nekajkrat opravila, lahko rečem, da je najhujši del priprava na kolonoskopijo, ko je res treba popiti večjo količino tekočine. Med samim pregledom pa ni bilo preveč hudo.

Ali verjamete, da je Program Svit koristen oz. kakšno je vaše mnenje o njem?

Stoodstotno. Zagotovo verjamem, da je Program Svit zelo koristen. Sama poznam nekaj ljudi, ki jim je Svit pravočasno odkril bolezen in jim rešil življenje. Zakaj bi čakali? Če se s tvojim zdravjem nekaj dogaja, je to treba čim prej odkriti in tudi pravočasno zdraviti.

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Srečanje s krvodajalci Mežiške doline, ki so darovali kri več kot 50-krat

Na Prevaljah je novembra potekala tradicionalna prireditev, na katero so povabili krvodajalce, ki so kri darovali več kot 50-krat in s to najplemenitejšo obliko pomoči omogočili številnim bolnikom ustrezno zdravljenje. Prireditev ob podpori vseh štirih koroških občin vsako leto pripravi Območno združenje Rdečega križa Mežiške doline.

Zbralo se je 48 krvodajalcev in krvodajalk, pozdravila sta jih predsednica Območnega združenja Rdečega križa (OZ RK) Mežiške doline Magda Piko in župan Občine Prevalje dr. Matic Tasič. Program sta besedno in glasbeno obogatili Etijana Lesjak in Aleksandra Saša Horvat.

Predsednica OZ RK Mežiške doline je izpostavila krvodajalstvo kot eno tistih tihih plemenitih dejavnosti, ki s svojo dolgo tradicijo opozarja, da solidarnost ni zgolj beseda, saj živi tudi v svetu, prepojenem s potrošništvom, v katerem ima vse svojo ceno. Poudarila je, da kri nima cene, da je neprecenljiva, ker pomeni življenje in ker je ne more nadomestiti nič drugega kot le kri človeka, ki jo nesebično daruje, ne vedoč, komu, a vedoč, zakaj in čemu, ki verjame v moč človeške solidarnosti, prijaznosti in dobrote, ki verjame v moč vrednot, na katerih sloni družba, v kateri vsi radi živimo – to je prijazna in humana družba.

Župan Občine Prevalje je hkrati v imenu tudi navzočega župana Občine Ravne na Koroškem, dr. Tomaža Rožena,

poudaril velik pomen krvodajalstva, humanosti in prostovoljstva, se zahvalil občasnim in rednim krvodajalcem za srčnost in nesebično darovanje krvi ter izrazil ponos, da je med Korošci močno prisotna pripravljenost pomagati drugim, še zlasti ob nesrečah, kar so pokazale tudi nedavne poplave. Ob dejstvu, da je potencialni prejemnik krvi vsako med nami, je izrazil željo, da se ohranijo tradicija dobro organiziranega krvodajalstva in vrednote solidarnosti na Prevaljah, na Koroškem in širše.

Sledila je slovesnost, na kateri so podelili priznanja krvodajalcem, ki so že več kot 50-krat darovali kri. Velja omeniti, da je na Prevaljah 26 krvodajalcev, ki so darovali kri že vsaj 50-krat. Velik poklon in hvala vsem krvodajalcem in krvodajalkam, tudi tistim, ki se prireditve niso mogli udeležiti.

Aleksandra Saša Horvat

Občina Prevalje – zdravo mesto: V skrbi za dobro zdravje občanov

Kljub angažiranju zaradi odpravljanja hudih posledic poplav nam je septembra skupaj s partnerji projektnega sveta Občina Prevalje – zdravo mesto uspelo organizirati dogodek, namenjen ohranjanju in krepitvi zdravja občanov in občank. Prijazno so se odzvali Zdravstveni dom Ravne, Društvo Projekt Človek, Društvo Altra, Društvo diabetikov Mežiške doline, Dom starejših Na Fari in Društvo koronarnih bolnikov Mežiške doline. Prireditev je razmeram navkljub ponudila pester izbor aktivnosti. Obiskovalci so lahko spoznali delo društev, na voljo so jim bile informacijske in svetovalne stojnice ter Svitova podpora pri vključevanju v program preprečevanja in zgodnjega odkrivanja raka na debelem črevesu in danki, testno so si lahko izmerili krvni tlak in krvni sladkor, preizkusili svojo telesno zmogljivost ter si okrepili duševno zdravje.

Občina Prevalje se zahvaljuje vsem udeležencem, ki so pomagali pri izvedbi dogodka.

Aleksandra Saša Horvat

EUROPE DIRECT Koroška – EU lokalno!

Leto 2023 je pri koncu in že snujemo načrte za 2024. Pester program je za nami, še pestrejšega načrtujemo ... Iskreno upamo, da ste sledili našim dogodkom in da jim boste še naprej.

Uvod v letošnjo jesen je bil vsekakor uprt v nebo. Upajoč na indijansko poletje, nam je narava končno uresničila željo. Ob sončnem vremenu in (žal) rekordno visokih temperaturah smo septembra bliskovito urejali našo regijo, in menimo, da je napredek več kot očiten. Seveda pa se velikih problemov ne rešuje čez noč, zato še marsikateri opravki čakajo na naslednjo pomlad ter na daljša obdobja lepega in suhega vremena. K sreči nas Evropska unija pri vsem tem ni in ne bo pustila praznih rok. V čast nam je, da je predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen v času katastrofalnih poplav obiskala prav našo dolino in si ogledala poplavljeni Črni na Koroškem. Obljubila je, da bo Evropska komisija Sloveniji izplačala iz Solidarnostnega sklada predplačilo 100 milijonov evrov in prihodnje leto še dodatna solidarnostna plačila v vrednosti 300 milijonov evrov. Slovenija

je lahko do konca avgusta letošnjega leta zaprosila za dodatna sredstva v okviru instrumenta NextGenerationEU v vrednosti 2,7 milijarde evrov in do konca leta 2027 imamo za Slovenijo rezerviranih še 3,3 milijarde evrov sredstev iz kohezijskih skladov. Menimo, da bomo z vsemi temi sredstvi hitro in trajnostno poskrbeli za varnost v vseh oškodovanih regijah naše države.

EUROPE DIRECT Koroška in A.L.P. Peca sta skupaj s Predstavništvom Evropske komisije organizirala delovno akcijo v Črni na Koroškem, poleg tega smo na različne načine pomagali v najbolj prizadetih območjih naše regije. Ob koncu novembra smo pripravili tudi večji dogodek s tematiko o sanaciji po poplavah, udeležila se ga je tudi vodja Predstavništva Evropske komisije v Sloveniji dr. Jerneja Jug Jerše.

Naša točka EUROPE DIRECT se je udeležila Mirovniškega festivala in Festivala drugačnosti v Slovenj Gradcu, kjer smo skupaj z mladimi risali simbole miru in se pogovarjali o solidarnosti. V septembru in oktobru pa smo organizirali brezplačne delavnice za osnovnošolce o spletnem nasilju. Delavnice je izvedla organizacija Safe.si. Ugotovitev, da pogovorov o spletnem nasilju ni nikoli preveč, je vodilo marsikatero osnovne šole in naše EUROPE DIRECT točke.

Skupaj s šolo ambasadorko Evropskega parlamenta, Gimnazijo Ravne na Koroškem, smo izvedli kar nekaj skupnih akcij. V KMKC Kompleks sta potekala javni ogled letnega nagovora predsednice Evropske komisije #SOTEU in klepet z Mojco Erjavec, našo regionalno članico mreže BELC. Konec septembra smo peljali avtobus dijakov Gimnazije Ravne na Koroškem, skupaj s profesorico Mojco Krebs, na grad Tanzenberg/Plešivec, kjer so se družili s srednješolci iz Srbije, Italije in Avstrije. Na štirih različnih delavnicah so se dijaki preizkusili v aktivnem državljanstvu in poznavanju

evropskih volitev, opolnomočili so znanje o manjšinah ter se pogovarjali z nadarjenim violinistom iz Angole. Prijetno prepletanje stotih dijakov iz štirih držav je bilo posebno in enkratno doživetje.

V maju je bil razpisan fotonatečaj Ujemi znanje, decembra ga zaključujemo z razglasitvijo in prijetno okroglo mizo ter razstavo najboljših fotografij.

Leto mineva v znamenju potepanja po različnih javnih dogodkih in taborih ter obiskov osnovnih in srednjih šol. Odzovemo se vsakemu vabilu šole, veseli pa smo tudi, kadar kdo obišče našo informacijsko točko EUROPE DIRECT Koroška na Prežihovi ulici 17, Ravne na Koroškem. Lepo povabljeni!

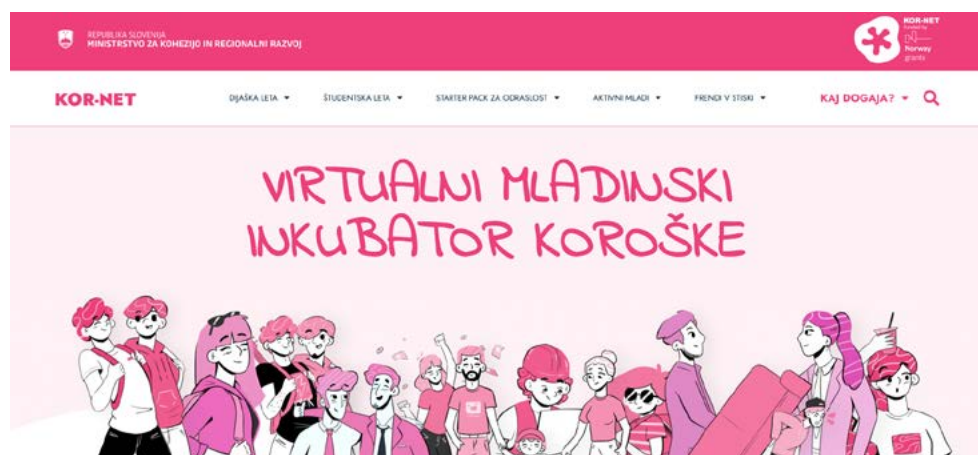
Spremljajte nas na Facebook strani EUROPE DIRECT Koroška, na Instagramu @europedirectkoroska in na spletni strani EUROPE DIRECT Slovenija.

Nika Skudnik, vodja EUROPE DIRECT Koroška

KOR-NET: Kako se je (po)rodil

Virtualni mladinski inkubator Koroške

Ekipa Koroške mreže podpornega okolja za mlade (KOR-NET) predstavlja projekt, ki je prinesel pomembno korist koroški mladini – spletno platformo z imenom Virtualni mladinski inkubator Koroške. Ta platforma je zasnovana kot vir informacij za mlade in kot virtualno središče za vse, ki se zanimajo za dobrobit mladih na Koroškem. Njen cilj je olajšati mladim prehod v odraslost ter ustvariti pogoje, ki bi jih motivirali, da ostanejo v svoji domači regiji in aktivno sodelujejo v svoji skupnosti, bodisi na podeželi ali v mestu.

Trnova pot od ideje do izvedbe

Zgodba inkubatorja se je začela z 'brainstormingi', skozi katere smo začetno idejo o spletnem stičišču mladih, mladinskih organizacij in drugih akterjev podpornega okolja za mlade na Koroškem razvili in izoblikovali v vsebinsko bogato in raznoliko spletišče, ki bo odslej znano pod imenom Virtualni mladinski inkubator Koroške ter dostopno na domeni www.kor-net.si.

Snovanje inkubatorja smo, najprej v razširjenem sestavu vseh delavcev pri projektu, nato pa v ožji delovni skupini, začeli s temeljitim razmislekom o vsebinah, ki bi bile (potencialno) koristne za koroško mladino med 15. in 29. letom starosti. Zadali smo si, da ji v karseda privlačni obliki podamo zlasti tiste informacije, ki bodo mladim v oporo pri prehajanju skozi različna obdobja odrasčanja.

Glavnina 'stalnih' vsebin na strani je torej v resnici svojvrsten spletni **priročnik za odrasčanje**, v katerem lahko mladi iščejo odgovore na različna vprašanja, tako glede praktičnih življenjskih zadev, npr. birokracije, osebnih financ in reševanja stanovanjskega vprašanja, kot glede problematik, specifičnih za dijaško in študentsko obdobje življenja ter prehod v delovno aktivnost.

Vsebina: iz otroštva skozi mladost v odraslost in družbeno aktivnost

Struktura strani obsega šest poglavij. Ta se med seboj prepletajo in so strukturirana tako, da bi mlade kar najbolje podprla od **dijaških let** (1. poglavje) skozi **študentska leta** (2. poglavje) vse do samostojnosti (3. poglavje, **Starter pack za odraslost**). Da bi poleg uspešnega soočanja s šolskimi

obveznostmi in postopnega prevzemanja odgovornosti za svoje življenje mlade spodbudili k civilnodružbenemu angažmaju, smo dodali še informacije za lažje aktiviranje in večjo (politično) participacijo (4. poglavje, **Aktivni mladi**).

Posebno poglavje, ki ga nameravamo v prihodnosti še nadgraditi, so **Frendi v stiski**. Obsega vsebine in najpomembnejše kontakte podpornega okolja za mlade na področju mentalnega zdravlja in drugih oblik stisk, ki jih mladim povzroča življenje v sodobni družbi. Da bi se karseda integrirali v domače okolje in razširili svojo socialno mrežo, smo na koncu predvideli še poglavje **Kaj dogaja?**, v katerem je moč najti informacije o aktualnih dogodkih, razpisih, (neformalnih) izobraževanjih, mednarodnih izmenjavah za mlade ipd.

Ujeti pozornost mladih

Da bi poudarili faznost procesa odrasčanja in prehajanje skozi različna obdobja, smo si skupaj zamislili osebe, ki 'odraščajo' z uporabnikom/co ter ga/jo vodijo skozi glavne prelomnice izobraževalnega procesa in vključevanja v svet odraslih. Temu sledi tudi barvna shema, ki iz živahne roza (srednja šola) počasi dobiva svetlejšo, bolj umirjene tone. Barvno portal zaključuje pomirjajoča barva sivke, rezervirana za poglavje **Frendi v stiski**.

Koroška mreža podpornega okolja za mlade je partnerski projekt, ki si s podporo Norveškega finančnega mehanizma prizadeva za zagotovitev takšnih pogojev za življenje in delo mladih na Koroškem, da bi ti po koncu šolanja z veseljem ostali v domači regiji ter se tukaj počutili slišane.

Martin Barbič, A.L.P. Peca

DIGI INFO TOČKE – pomoč pri uporabi digitalnih javnih storitev

V prostorih Občine Prevalje od 13. novembra 2023 deluje Digi info točka, ki nudi vsakodnevno svetovanje in pomoč pri uporabi digitalnih javnih storitev vsem prebivalcem in prebivalkam Slovenije. Naš namen je dvig digitalnih kompetenc naših občanov.

Projekt DIGI INFO TOČKE, katerega vodilni partner je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS) skupaj z mrežo območnih obrtno-podjetniških zbornic, financira ministrstvo za digitalno preobrazbo. Namen projekta je, da bo do leta 2030 vsaj 80 odstotkov ključnih javnih storitev, ki so dostopne digitalno, tudi opravljenih digitalno, in da bo prav toliko uporabnikov javnih storitev uporabljalo digitalno identiteto. Od 13. novembra 2023 je aktivnih 222 tako imenovanih Digi info točk, in sicer v vsaki občini v Sloveniji po ena in več v določenih mestnih občinah. Del svetovanja in uporabniške podpore bo OZS zagotovila v prostorih območnih zbornic, drugi del bo potekal drugje. Na posamezni Digi info točki bo moč dobiti tudi informativne in druge materiale o vsebini digitalnih javnih storitev. Digi info točke bodo delovale pet dni v tednu vse do konca prihodnjega leta.

Digi info točka Občina Prevalje, Trg 2a, 2391 Prevalje

DELOVNI ČAS:

- Ponedeljek in sreda: 12:00–15:00
- Torek, četrtek in petek: 9:00–11:30

Na naši Digi info točki bomo vsakemu posamezniku na razumljiv način nudili svetovanje in uporabniško podporo pri uporabi digitalnih javnih storitev, kot so:

- uporaba elektronske osebne izkaznice in s tem povezane mobilne aplikacije,
- prijava v elektronske storitve in elektronsko podpisovanje,
- dostop do informacij o delu državne uprave na portalu gov.si,
- dostop do elektronskih storitev na portalu eUprava,
- registracija in prijava v portal SPOT,
- uporaba storitev eZdravja na portalu zVEM,
- dostop do e-storitev ZPIZ,
- uporaba državnega davčnega portala eDavki,
- dostop do elektronske zemljiške knjige,
- uporaba elektronskih vinjet na portalu DARS,
- storitve z zvezi s študijem in štipendijami,
- storitve MKGP in UVHVVR, portal Volos.

Vabljeni, da nas obiščete!
Ministrstvo za digitalno preobrazbo Republike Slovenije

Zbiranje odpadnega gospodinjskega olja

V prvi polovici leta 2023 smo zaključili projekt Okolju prijazna Mežiška dolina. Nabavili smo nove velike posode za zbiranje odpadnega gospodinjskega olja z lovilci kapljic in jih postavili na novih lokacijah.

I. Nove lokacije:

1. Obrtna cona Nicina
1. Ekološki otok, Trafo postaja, Spodnji kraj
1. Trgovina TUŠ, Zgornji kraj 13

II. Obstoječi lokaciji:

1. Ekološki otok za Družbenim domom Prevalje, Trg 2a
2. Pri trgovini Eurospin, Pod gonjami 79a

GOSPODINJSTVOM SMO RAZDELILI VEČ KOT 2000 KANTIC (2,2 L). TRENUTNO JIH JE MOGOČE DOBITI ŠE NA NASLEDNJIH LOKACIJAH:

- Družbeni dom Prevalje, Trg 2a, Prevalje
- Podružnična OŠ Šentanel
- Podružnična OŠ Leše
- Podružnična OŠ Holmec
- Bar Kocka, na Poljani

Občina Prevalje vse občane prosi, da so pri zbiranju in odaji odpadnega jedilnega olja še posebno pozorni na nekaj pomembnih dejavnikov. Olja je strogo prepovedano odva-

jati v javno kanalizacijo, individualne čistilne naprave ali greznice. Enako velja za kakršno koli odvajanje neposredno v vode ali tla. Takšno početje zaradi visoke organske obremenitve popolnoma onemogoči naraven razkroj in življenje mikroorganizmov. Zelo pomembno je, da jedilnih olj ne mešamo z drugimi vrstami olj, kot je denimo motorno, saj takšna olja onemogočajo ustrezno nadaljnjo predelavo.

NAREDIMO NEKAJ DOBREGA ZA NAŠ PLANET!

KO RUMENI ODPADEK POSTANE ZELENA ENERGIJA!

- Odpadno jedilno olje (OJO) se odpelje do filtrirne postaje za OJO.
- V filtrirni postaji prefiltriramo OJO.
- Kmetijski inštitut Slovenije opravi predelavo dizel agregata na OJO.
- Agregat poženemo s filtriranim OJO.
- Pridobivamo zeleno električno energijo.
- Življenjski krog OJO je sklenjen.

Občina Prevalje

PLEZALNI CENTER
PREVALJE

World

